
Projekt: Integrovaný vodohospodářský management v ochranných pásmech vodního zdroje Želivka

Registrační číslo sub-projektu: BG FTA EČ: 008

Nositel projektu: Via rustica o.s., nám. Svobody 320, 395 01 Pacov, IČ: 26982170

Identifikace zdrojů financování: Blokový grant CZ0001 z Fondu Technické asistence v rámci Finančních mechanismů EHP/Norska

➤ A2 – Expertní studie k IVM „Cenotvorba vody v ČR a její návaznost na POP DV“

Zpracoval: A.R.C. spol s r.o., Klimentská 8, 110 00 Praha 1, IČ: 48591394

Za spolupráce: Svazek obcí Hořepnického regionu, Obecní úřad Hořepník, náměstí Prof. Bechyně 79, 394 21 Hořepník

Via Rustica o.s. nám. Svobody 320, 395 01 Pacov

Praha, leden 2010

OBSAH

I. Cenotvorba vody	2
I.1 Platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí (poplatky za odběr povrchových vod a využití vzdouvacích zařízení)	4
I.1.1 § 101 vodního zákona	4
I.1.2 § 47 vodního zákona	5
I.1.3 Hospodaření Povodí Vltavy v roce 2007	7
I.1.4 Hospodaření Povodí Vltavy v roce 2008 (Modrá zpráva)	8
I.1.5 Hospodaření ZVHS v roce 2008	9
I.1.6 Diskuse k tématu	10
I.2 Platby za odebrané množství podzemní vody	10
I.2.1 § 88 vodního zákona	10
I.2.2 Příl.2 vodního zákona	11
I.2.3 Rozpočet 2010 - Kraj Vysočina (vybrané kapitoly)	11
I.2.4 Diskuse k tématu	15
I.3 Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (z objemu vypouštěných odpadních vod)	16
I.3.1 § 89 vodního zákona	16
I.3.2 § 90 vodního zákona	16
I.4 Poplatky za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních	17
I.4.1 § 100 vodního zákona	17
I.4.2 § 38 vodního zákona	18
I.5 Poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod	19
I.5.1 § 90 vodního zákona	19
I.5.2 Příl.2 vodního zákona	19
I.6 Vodné a stočné za dodávku pitné vody a odvádění odpadních vod kanalizací	20
I.6.1 Pražské vodovody a kanalizace, a.s., - cena vody se v Praze v roce 2009	22
I.6.2 Rok 2010 – Cena vody v Praze od 1.1.2010	23
I.6.3 Diskuse k tématu	23
II. Obecná část	30
II.1 Ekonomický a socioekonomický význam užívání vody dle POP DV	30
II.2 Prognóza trendu objemu, cen a nákladů	31
II.2.1 Náklady spojené s ochranou před povodněmi	33
II.3 Diskuse k tématu	33
II.3.1 Základní charakteristiky externalit v povodí Želivky	33
II.3.2 Modely řešení negativních externalit	35
III. Přílohy	36
III.1 Legislativa	36
III.1.1 § 8 vodního zákona	36

I. Cenotvorba vody

Výtah z konečného návrhu POP DV, ekonomická část, strana 9-15

http://www.pvl.cz/portal/hydroprojekt/VD/F/1_TEXTOVA_CAST/VD_Kapitola_F.pdf

Příloha č. 3 - Podkladová Analýza finančních toků souvisejících s vodohospodářskými službami

Finanční toky vyjadřují vazby mezi povinnými plátcí a příjemci plateb v oblasti vod, které jsou založeny zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění [L1] (dále VZ) a zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích ve znění pozdějších předpisů [L3] (dále jen ZaVaK).

Tato analýza je omezena na platby, které se realizují v systému vodohospodářských služeb:

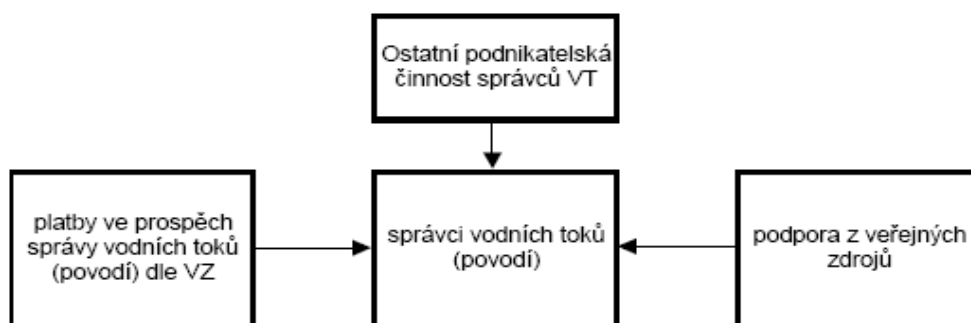
- v sektoru vodních toků,
- v sektoru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu,

Finanční toky v každém sektoru jsou vyjádřeny graficky s komentářem, který vysvětluje některé podrobnosti odvozené od VZ, případně ZaVaK (např. výjimky, možné finanční podpory z veřejných zdrojů a relevantní poznámky) a dále orientační finanční objem za rok.

Platby v sektoru vodních toků

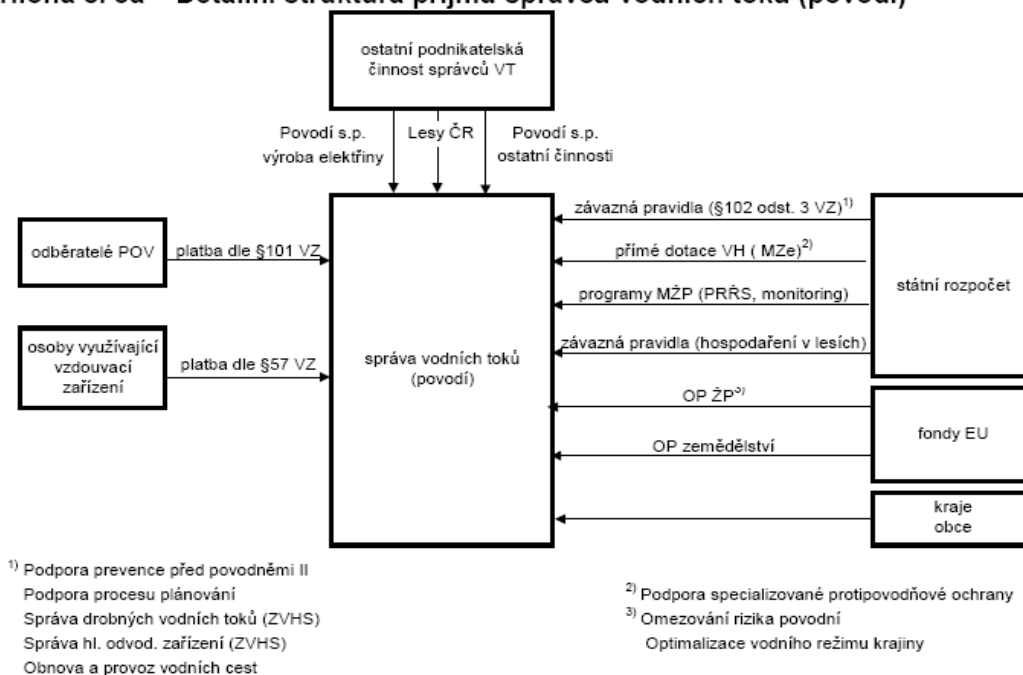
Správa vodních toků, včetně zajišťování relevantních investic souvisejících s vodními toky (zejména protipovodňová ochrana, úpravy vodních toků, výstavba a rekonstrukce vodních děl, revitalizace apod.) je v zásadě financována ze 4 zdrojů:

- vlastní příjmy správců vodních toků podle vodního zákona,
- finanční zdroje správců vodních toků vyprodukované ostatní podnikatelskou činností,
- finanční podpory z veřejných zdrojů (státní rozpočet a fondy EU),
- finanční zdroje krajů a obcí.

Detailní struktura příjmů správců vodních toků (povodí) včetně komentáře viz příloha č.3a.

Příloha č. 3a – Detailní struktura příjmů správců vodních toků (povodí)

88

Ad 2 Finanční zdroje správců vodních toků vyprodukované ostatní podnikatelskou činností

Příjmy správců vodních toků (povodí) z ostatní podnikatelské činnosti jsou zejména z:

- výroby elektrické energie,
- jiných činností státních podniků Povodí, tj. např.:
  - výkony laboratoří,
  - nájmy,
  - stavební výroba,
  - rybí hospodářství,
  - příjmů státního podniku Lesy ČR, státní podnik.

Ad 3 Finanční podpory z veřejných zdrojů (státní rozpočet a fondy EU)

Finanční podpory jsou založeny §102 vodního zákona v případě, že se jedná o výdaje na opatření ve veřejném zájmu a jsou uplatňovány na základě:

- závazných Pravidel poskytování finančních prostředků ve prospěch vodního hospodářství, která je každoročně přílohou státního rozpočtu,
- závazných Pravidel poskytování finančních prostředků ve prospěch hospodaření v lesích, která je každoročně přílohou státního rozpočtu,
- přímých dotací vodnímu hospodářství v působnosti MZe (podpora specializované protipovodňové ochrany),
- programů MŽP (monitoring, revitalizace říčních systémů),
- schválených opatření z fondů Evropské unie (Operační program Životní prostředí a Operační program Zemědělství).

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 81, 83 a 88

I.1 Platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí (poplatky za odběr povrchových vod a využití vzdouvacích zařízení)

Platba vychází z § 101 vodního zákona (L1) a slouží k úhradě všech činností správy vodních toků, které uvádí § 47, odst. 2 a 4 vodního zákona a správy povodí § 47, odst. 1

I.1.1 § 101 vodního zákona

Platba k úhradě správy vodních toků a správy povodí

- (1) Oprávněný, který odebírá povrchovou vodu z vodního toku, je povinen uhrazovat platbu k úhradě správy vodních toků a u odběrů povrchové vody z významných vodních toků také k úhradě správy povodí, podle účelu užití odebrané povrchové vody v jednotkové výši v Kč/m³ podle skutečně odebraného množství povrchové vody.*
  - (2) Výše platby se vypočte vynásobením množství skutečně odebrané povrchové vody za uplynulý kalendářní měsíc (případně jiné období, nepřesahující jeden kalendářní rok, dohodnuté se správcem vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází) snížené o množství povrchové vody, na které se platba nevztahuje (odstavec 4), cenou za odběr povrchové vody stanovenou správcem vodního toku podle zvláštního zákona.⁴²⁾ Odebírá-li oprávněný k nakládání s vodami povrchovou vodu z vodního zdroje v jedné lokalitě na více místech, pak pro účely zpoplatnění se odebrané množství povrchové vody sčítá.*
  - (3) Cena za odběr povrchové vody se stanoví zvlášť pro účely užití*
    - a) průtočného chlazení parních turbín,*
    - b) zemědělských závlah,*
    - c) zatápění umělých prohlubní terénu (zbytkových jam po těžbě nerostů) v případech vyžadujících čerpání vody nebo převádění vody; tato cena nesmí překročit výši provozních nákladů, které správci vodního toku na tuto činnost vzniknou,*
    - d) ostatních odběrů.*
  - (4) Platba za odběr povrchové vody se neplatí, pokud odebrané množství povrchové vody je menší nebo rovno 6 000 m³ za kalendářní rok nebo je menší nebo rovno 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku. Neplatí se též za odběry povrchových vod pro provoz rybích líhní a sádek a pro napouštění rybníků a vodních nádrží pro chov ryb, zatápění umělých prohlubní terénu (zbytkových jam po těžbě nerostů) nevyžadující čerpání nebo převádění vody správcem vodního toku, pro průtočné chlazení výzkumných jaderných reaktorů, pro požární účely, napouštění veřejných koupališť, odstavených ramen vodních toků a nádrží tvořících chráněný biotop rostlin a živočichů, pro výrobu sněhu vodními děly, za odběr okalových vod pro zemědělskou nebo lesní výrobu a za povolený odběr pro vyrovnaní vláhového deficitu zemědělských plodin. Okalovými vodami pro zemědělskou a lesní výrobu jsou povrchové vody odebírané z vodního toku za zvýšených průtoků (vodních stavů) pro závlahy zaplavováním.*
  - (5) Oprávněný k odběru povrchové vody je povinen platit platbu měsíčně do dvacátého pátého dne po skončení kalendářního měsíce příslušnému správci vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází, pokud s ním nedohodne platební podmínky jinak; v této dohodě však nelze smluvit delší lhůtu než do 25. ledna následujícího kalendářního roku.*
  - (6) Nezaplátí-li oprávněný dlužnou platbu, je příslušný správce vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází, oprávněn domáhat se jí včetně penále (§ 103) u soudu.*
- 42) § 6 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách.*

Účely využití:

- 1) průtočné chlazení parních turbín
- 2) zemědělské závlahy (u ostatních druhů závlah je povinnost platit platby jako za odběry povrchové vody)
- 3) zatápění zbytkových jam po těžbě nerostů, odebranou povrchovou vodou z vodních toků
- 4) ostatní odběry povrchové vody

Výše platby:

- součin skutečně odebraného množství povrchové vody (po odečtení množství, ze kterého se dle § 47, odst. 4 nehradí) a cenou, kterou stanoví, resp. sjedná s odběratelem správce vodního toku (cena podléhá regulaci podle § 6 zákona č. 256/1990 o cenách (L47))
- limit od kterého je povinnost platit tento poplatek je více než 6000 m³ za kalendářní rok, nebo více než 500 m³ za kalendářní měsíc

I.1.2 § 47 vodního zákona

Správa vodních toků

(1) *Vodní toky jsou předmětem správy. Člení se na významné vodní toky a drobné vodní toky. Seznam významných vodních toků stanoví Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou.*

(2) *Správou vodních toků se rozumí povinnost*

a) *sledovat stav koryt vodních toků a pobřežních pozemků z hlediska funkcí vodního toku,*

b) *pečovat o koryta vodních toků, zejména udržovat koryta vodních toků ve stavu, který zabezpečuje při odvádění vody z území dostatečnou průtočnost a hloubku vody a přitom se co nejvíce blíží přírodním podmínkám, udržovat břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích sousedících s korytem vodního toku tak, aby se nestaly překážkou odtoku vody při povodňových situacích, popřípadě břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích sousedících s korytem vodního toku vysazovat s přihlédnutím k tomu, aby jejich druhová skladba co nejvíce odpovídala původnímu přírodnímu stavu, pokud takové povinnosti nemají vlastníci pozemků s koryty vodních toků,*

c) *provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku,²⁶⁾ popřípadě vodnímu toku převážně sloužící, která správci vodních toků vlastní, případně je užívají z jiného právního důvodu,*

d) *připravovat a zajišťovat úpravy koryt vodních toků, pokud slouží k zajištění funkcí vodního toku,*

e) *vytvářet podmínky umožňující oprávněná nakládání s vodami související s vodním tokem; při mimořádných situacích na vodním toku jen pokud to umožňují hydrologické podmínky a stav vodního toku,*

f) *oznamovat příslušnému vodoprávnímu úřadu závažné závady, které zjistí ve vodním toku a jeho korytě, způsobené přírodními nebo jinými vlivy; současně navrhnout opatření k nápravě, obnovovat přirozená koryta vodních toků, zejména ve zvlášť chráněných územích²⁷⁾ a v územních systémech ekologické stability,²⁸⁾*

g) *spolupracovat při zneškodňování havárií na vodních tocích.*

(3) *Ministerstvo zemědělství stanoví vyhláškou způsob provádění činností uvedených v odstavci 2.*

(4) *Správa významných vodních toků vedle povinností správy vodních toků podle odstavce 2 zahrnuje tyto další povinnosti:*

a) *provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla na významných vodních tocích zajišťující oprávněná nakládání s povrchovými vodami, která správci významných vodních toků vlastní, případně je užívají z jiného právního důvodu,*

b) *udržovat splavnost využívaných dopravně významných vodních cest a označovat a vytyčovat plavební dráhu na vodních cestách,⁷⁾*

c) *udržovat v řádném stavu a provozovat i cizí vodní díla na vodních tocích, pokud tak rozhodne vodoprávní úřad (§ 59 odst. 3),*

d) *řídit a ovlivňovat podle komplexního manipulačního řádu hospodaření s vodami v soustavě vodních nádrží,*

e) *podávat podněty ke zpracování, úpravám a ke koordinaci manipulačních řádů vodních děl jiných vlastníků,*

f) *spolupracovat při zneškodňování havárií v povodí, pokud mohou ohrozit jakost vody ve významných vodních tocích,*

g) *předložit Ministerstvu zemědělství na jeho výzvu ke schválení návrh komplexního manipulačního řádu, který koordinuje manipulační řády jednotlivých vodních děl tvořících soustavu vodních nádrží, a navrhnout vodoprávním úřadům změny povolení k nakládání s vodami, pokud jsou schváleným manipulačním řádem dotčena; vodoprávní úřad je povinen o takovém návrhu rozhodnout,*

h) *spolupracovat se správci drobných vodních toků při řešení úkolů týkajících se vodních toků v celé oblasti povodí.*

7) Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění zákona č. 358/1999 Sb.

26) Například § 3 a 4 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

27) § 14 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

28) § 4 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Platby k úhradě správy vodních toků (rok 2005)

sektor	druh užívání	výše platby (mil. Kč / rok)	
domácnosti	zásobování pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu	138,26	48%
zemědělství	zemědělské závlahy	0,02	0%
zemědělství	ostatní odběry (živočišná výroba)	3,77	1%
průmysl	průtočné chlazení	4,59	2%
průmysl	energetika	0,83	0%
průmysl	ostatní průmysl	140,85	49%
CELKEM		288,32	100%

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část

Integrovaný vodohospodářský management v ochranných pásmech vodního zdroje Želivka

V roce 2007 byly uplatňovány následující ceny v oblasti povodí Dolní Vltavy (údaje jsou v Kč/m³ bez DPH):

	Povodí Vltavy, státní podnik	ZVHS	Lesy ČR
Povrchová voda	2,24	1,23	1,42
Průtočné chlazení	0,96	--	--

Ad 1 Vlastní příjmy správců vodních toků podle vodního zákona

Plátce	Druh platby	Konečný příjemce platby
odběratelé POV subjekty odebírající POV z vodních toků včetně nádrží, jezů apod., mající povolení k odběru surové vody podle §8 VZ, pokud odebrané množství je ≤ 6 000m ³ /r nebo je ≤ 500m ³ v každém měsíci roku ²⁾	platbu za odběr POV k úhradě správy vodních toků a správy povodí podle §101 vodního zákonu – dále jen VZ ¹⁾	správci vodního toku, ve kterém k odběru POV dochází
osoby využívající vzdouvací zařízení správců vodních toků k výrobě elektřiny ³⁾	úhradu nákladů na údržbu vzdouvacího zařízení	správci vodního toku spravující vzdouvací zařízení

Poznámka: Jedná se o cenu v jednotkové výši Kč/m³ podle skutečně odebraného množství POV. Cenu stanoví správce vodního toku podle §6 zákona o cenách (jedná se o cenu věcně usměrňovanou).

Cena se stanoví zvlášť pro účely:

- průtočného chlazení parních turbin,
- ostatní odběry.

²⁾ Neplatí se za odběry POV (výjimka dle §101 odst. 4 VZ):

- pro provoz rybích líhní a sádek,
- pro napouštění rybníků a vodních nádrží pro chov ryb,
- pro zatápění zbytkových jam po těžbě nerostů nevyžadující čerpání nebo převádění vody správcem vodního toku,
- pro průtočné chlazení výzkumných jaderných reaktorů,
- pro požární účely,
- pro napouštění veřejných koupališť,
- z odstavných ramen vodních toků a nádrží a nádrží tvořících chráněný biotop rostlin a živočichů,
- pro výrobu sněhu vodními děly,
- za okalové vody pro zemědělskou nebo lesní výrobu,
- pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin.

³⁾ Neplatí se za využívání vzdouvacího zařízení správce vodního toku k výrobě elektřiny v elektrárně do celkového instalovaného výkonu 10 MW (výjimka dle §57 VZ):

- Uhrazené platby slouží k úhradě správy vodních toků a u odběrů z významných vodních toků také k úhradě správy povodí,
- Správci vodních toků z příjmů za tyto platby kryjí náklady na výkon činností, které jsou povinni zajišťovat podle §47 a §83 VZ,
- Správci povodí kryjí z příjmů za tyto platby náklady za výkon činností, které jsou povinni zajišťovat podle §48 odst. 6, §54 a §82 VZ.

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 82 – 83

I.1.3 Hospodaření Povodí Vltavy v roce 2007

I.1.3.1 Příjmy

Zásadní příjmovou kapitolou podniku jsou **platby za odběr povrchové vody**. V roce 2007 byla cena povrchové vody stanovena na 2,24 Kč za metr krychlový a 0,96 Kč za metr krychlový pro průtočné chlazení. Za celý uplynulý rok Povodí Vltavy, s.p. utřžil za povrchovou vodu 572 041 tis. Kč, což činilo 54 % celkových příjmů. Největšími odběrateli povrchové vody jsou v současnosti Pražské vodovody a kanalizace a.s., ČEZ a.s., Synthos Kralupy a.s., VaK JČ a Vodárna Plzeň a.s., všichni s měsíčním odběrem větším než 1 milion kubických metrů vody.

Struktura výnosů Povodí Vltavy s.p. r. 2007 (v tis. Kč)

<i>Ukazatel</i>	<i>Výnosy r. 2007 (v mil. Kč)</i>
Platby za odběr povrchové vody	572,0
Výroba elektrické energie	151,9
Příjmy za používání vzdouvacích zařízení	110,6
Ostatní příjmy	73,1
Dotace ze státního rozpočtu	*
Ostatní provozní dotace	*
Celkem	1.059

Legenda: * údaj není k dispozici

Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR, www.mze.cz

Další důležitou položkou na příjmové části rozpočtu je příjem za **prodej elektrické energie**, vyrobené ve vlastních Malých Vodních Elektrárnách. Podnik jich má ve správě 17 a za rok 2007 utřžil celkově za elektřinu 151 919 tis. Kč, což tvořilo necelých 15 % celkových příjmů podniku. Poslední velkou položkou příjmů podniku je **pronájem vodních děl na Vltavské kaskádě** ČEZu a.s.. Bohužel tato položka je pozitivní jen opticky a v roce 2007 činila 110 632 tis. Kč. Opticky z toho důvodu, že proti ní na straně výdajové leží položka cca 130 000 tis. Kč za režii, udržování a opravy, která tuto část rozpočtové kapitoly tlačí do červených čísel.

Velmi dobře si v minulém roce vedly podnikové **laboratoře**, které tržily o 8 609 tis. Kč více oproti plánu. Tržby za pronájem pozemků činily v roce 2007 14 464 tis. Kč, což je též nárůst o téměř 1 330 tis. Kč oproti plánu.

I.1.3.2 Výdaje

V rámci hospodaření podniku se na **opravy a udržování svěřeného majetku** vydává ročně třetina rozpočtových prostředků. V roce 2007 to bylo 314 165 tis. Kč, z čehož bylo téměř 200 000 tis. Kč z vlastních zdrojů.

Prostředky na **personální zabezpečení podniku** v roce 2007 činily 335 392 tis. Kč, což činilo další plnou třetinu rozpočtových výdajů. Zbývá třetina nákladů je tvořena **běžnými provozními náklady**, v největší míře účetními odpisy.

I.1.3.3 Investice

Investiční stavební práce byly naplánovány na rok 2007 ve výši 195 401 tis. Kč, z toho bylo z vlastních prostředků plánováno 146 085 tis. Kč. Vzhledem k dobrému finančnímu hospodaření v průběhu roku bylo nakonec proinvestováno více prostředků, než stanovil plán. U stavebních akcí, které byly financovány pouze z vlastních prostředků, se prostavělo 107 743 tis. Kč. Dále bylo použito 6 028 tis. Kč na projektové práce, 1 749 tis. Kč na výkupy pozemků pro budoucí investiční výstavbu a 34 159 tis. Kč na nákupy dlouhodobého hmotného majetku. Poslední část vlastních prostředků ve výši 7 076 tis. Kč bylo použito na

dofinancování staveb financovaných z různých dotačních titulů. Na stavební investiční práce bylo použito v minulém roce celkem 231 670 tis. Kč., což je téměř o 20 % více než bylo plánováno.

Další kapitolou je **financování nehmotného investičního majetku**, která byla naplněna částkou 43 592 tis. Kč, oproti plánovaným 39 339 tis. Kč. Z toho bylo 30 633 tis. Kč použito na plány oblastí povodí, 6 861 tis. Kč na studie záplavových území a zbytek, tedy 6 098 tis. Kč na nehmotný majetek v rámci informačních technologií a ostatních.

Celkem tedy podnik v minulém roce proinvestoval 275 262 tis. Kč.

I.1.3.4 Plnění finančního plánu roku 2007

Podnik jako celek hospodařil v roce 2007 velmi dobře. Oproti plánovaným 17 000 tis. Kč bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 67 625 tis. Kč. Do takto nebývale velkého zisku byl podnik řízen záměrně na základě skutečnosti, že v průběhu druhého pololetí roku 2007 byly zjištěny chyby v odhadech plánovaných investičních prostředků. Prostředky tedy nebyly použity na opravy a údržbu základních prostředků, ale byly kumulovány do zisku tak, aby podnik mohl dostát svým investičním povinnostem.

I.1.4 Hospodaření Povodí Vltavy v roce 2008 (Modrá zpráva)

Pro rok 2008 byla vykalkulována cena za odběr povrchové vody ve výši 2.45 Kč za m³ a 1 Kč za m³ pro průtočné chlazení. V tomto smyslu jsou též uzavřeny dodatky smluv s odběrateli.

Struktura výnosů Povodí Vltavy s.p. r. 2008 (v tis. Kč)

<i>Ukazatel</i>	<i>Výnosy r. 2008 (v mil. Kč)</i>
Platby za odběr povrchové vody	609,0
Výroba elektrické energie	181,4
Příjmy za používání vzdouvacích zařízení	*
Ostatní příjmy	82,2
Dotace ze státního rozpočtu	243,3
Ostatní provozní dotace	4,0

Legenda: * údaj není k dispozici

Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR, www.mze.cz

Pro rok 2008 byla uzavřena smlouva o odběru vyrobené elektřiny s jedním generální odběratelem a byly dohodnuty výrazně lepší podmínky. V důsledku toho se projevil nárůst tržeb v tomto roce. Podnik jich má ve správě 17 o celkovém instalovaném výkonu 18,4 MW a roční výroba elektrické energie v roce 2008 dosáhla 82.039 MWh.

Tabulka 6.2.12

Rozdělení zisků s.p. Povodí za rok 2008 v tis. Kč

Rozdělení zisku s.p. Povodí za rok 2008 v tis. Kč je uvedeno ve vedlejší tabulce.

Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR, www.mze.cz

s. p. Povodí	Zisk	Rozdělení zisku nebo krytí ztráty					
		Rezervní fond	FKSP	Fond investic	Sociální fond	Fond odměn	Nehrazená ztráta z minulých let
Povodí Labe, s.p.	16 692	1 670	8 000	3 022	-	4 000	-
Povodí Vltavy, s.p.	23 375	-	5 000	11 875	-	6 500	-
Povodí Ohře, s.p.	22 401	4 480	5 000	7 921	-	5 000	-
Povodí Odry, s.p.	29 296	-	9 500	10 296	-	9 500	-
Povodí Moravy, s.p.	13 035	1 304	7 150	-	-	4 000	581

Pramen: s. p. Povodí

Vývoj vybraných ukazatelů hospodaření společnosti Povodí Vltavy s.p. 2001-2008

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dodávky povrchové vody za úplaty v tis. m ³	celkem	264 802	266 916	286 889	274 084	262 532	263 685	260 008	252 659
	- z toho pro vodovody pro veřejnou spotřebu	171 924	167 878	173 773	163 896	160 483	161 528	155 382	153 131
Cena za odběry pro průtočné chlazení v Kč/m ³ (bez DPH)		0,81	0,86	0,91	0,92	0,93	0,94	0,96	1,00
Cena za ostatní odběry povrchové vody v Kč/m ³ (bez DPH)		1,65	1,70	1,79	1,90	2,00	2,11	2,24	2,45
Výnosy za ostatní odběry povrchové vody v mil. Kč		408	438	495	508	513	547	572	609
Výnosy z výroby el. energie v mil. Kč		-	-	62,4	103,6	116	126,7	151,9	181
Investice v mil. Kč		114,1	199,3	321,6	219,0	362,4	236,6	275,2	611,3
Výsledky hospodaření v mil. Kč		48,7	-45,5	45,8	42,0	34,4	177,9	67,6	23,4

Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR, www.mze.cz

1.1.5 Hospodaření ZVHS v roce 2008

Činnosti zabezpečované Zemědělskou vodohospodářskou správou jsou v rozhodující míře veřejně prospěšnými výkony neziskového charakteru, službami v rámci péče o majetek státu a zájmy resortu v oblastech vodního hospodářství v dílčích povodích zemědělsky využívané krajiny, zajištění její ochrany, tvorby a ekologické stability.

Jedná se zejména o výkon správy drobných vodních toků, jehož pořizovací hodnota činí 9,556 mld. Kč. Od roku 2005 společnost spravuje majetek zařazený do kategorie hlavní odvodňovací zařízení, který zahrnuje 9.156 km otevřených a trubních odvodňovacích kanálů, 137 čerpacích stanic, 11 vodních nádrží souvisejících s odvodňovacími soustavami a 551 propustků. Pořizovací hodnota tohoto majetku činí 2,560 mld. Kč.

Tabulka 6.3.3

Neinvestiční výdaje na vodní toky, údržbu a opravy hlavních odvodňovacích zařízení ve správě ZVHS v roce 2008 podle oblastí povodí v mil. Kč

Oblast povodí	Údržba a opravy vodních toků	Provoz	Odstranění povodňových škod	HOZ údržba	HOZ provoz	Celkem
Vltava	50,982	1,138	6,308	16,737	1,319	76,484
Labe	33,571	3,139	8,939	9,131	2,856	57,636
Ohře	10,904	1,268	0	2,268	0	14,440
Morava	49,978	12,339	23,049	6,502	8,566	100,434
Odra	11,384	3,898	4,342	2,900	0,964	23,488
Celkem	156,819	21,782	42,638	37,538	13,705	272,482

Pramen: ZVHS

Tabulka 6.3.4

Skladba příjmů ZVHS v letech 2004–2008 v mil. Kč

Příjmy	2004	2005	2006	2007	2008
Platby za odběry vody	2,7	3,9	4,2	2,9	2,9
Nájem vodohospodářských staveb	5,0	5,2	5,4	3,4	3,4
Ostatní příjmy	1,4	5,1	2,7	4,7	11,3

Pramen: ZVHS

Zdroj: Zpráva o stavu vodního hospodářství ČR, www.mze.cz

Příjmy ZVHS mají charakter příjmů z vlastní činnosti a další příjmy tvoří doplňkové, nahodilé a ostatní příjmy. Dosažené příjmy v roce 2008 činily celkem 17,6 mil. Kč, z toho platby za odběr povrchové vody činily 2,9 mil. Kč. Cena povrchové vody byla pro rok 2008 stanovena ve výši 1,29 Kč/m³. Jedná se o cenu bez DPH, neboť ZVHS jako organizační složka státu tuto daň neúčtuje. Celková skladba příjmů ZVHS je uvedena v Tabulce 6.3.4.

ZVHS využívá k realizaci investičních a neinvestičních výdajů zejména zdroje státního rozpočtu.

I.1.6 Diskuse k tématu

I.1.6.1 Součinnost zemědělců s OPS Čistá Želivka

Diskusní příspěvek Ing. O. Doležala z OPS Čistá Želivka

- 1) Je třeba prosadit vhodný ekonomický model pro trvalou tvorbu finančních zdrojů zvýšením poplatků za odběr surové vody pro Úpravnu vody v Hulicích – současný poplatek je 2,92 Kč/m³, což je téměř poloviční oproti ostatním vodárnám. Povodí Moravy – 5,07 Kč/m³. Zvýšení o 2 Kč/m³ vytvoří při odběru 150 mil. m³ surové vody každým rokem finanční zdroj ve výši 300 mil. Kč, který by měl být reinvestován do nápravných opatření v povodí.
- 2) Voda je produktem území v relaci cca 20 tis Kč/ha, což může kompenzovat omezené užívání nemovitostí vlastníky i uživateli zemědělských pozemků. Celková potřeba finančních zdrojů k dosažení dobrého stavu 17 vodních útvarů je odhadována ve výši 5 - 8 mld. Kč na nutné investice a spolufinancování opatření ve prospěch udržení kvality vody.
- 3) V povodí VN Švihov je úzká vazba mezi zemědělskými podniky a samosprávou obcí (zemědělci jsou v zastupitelstvech obcí) a zemědělství je hlavní podnikatelskou aktivitou zdejšího venkova. OPS Čistá Želivka nabízí pomoc při prosazování rozumných návrhů opatření pro trvalou udržitelnost vodního zdroje Želivka.

I.2 Platby za odebrané množství podzemní vody

Poplatky dle § 88 vodního zákona (L1) platí ty fyzické a právnické osoby, které odebírají vodu na základě povolení vodoprávního úřadu podle § 8, odst. 1 písm. b) bod 1 nebo podle povolení předchozích právních předpisů.

I.2.1 § 88 vodního zákona

Poplatek za odebrané množství podzemní vody

- (1) Oprávněný, který má povolení k odběru podzemní vody [§ 8 odst. 1 písm. b) bod 1 a § 8 odst. 2] (dále jen "odběratel"), je za podmínek stanovených tímto zákonem povinen platit za skutečné množství odebrané podzemní vody podle účelu odběru vody. V případě, že oprávněný umožnil výkon svého povolení k nakládání s vodami podle § 11 odst. 3 provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu^{10a)} tím, že na něj výkon povolení smluvně převedl^{136a)} a tento provozovatel oznámil svůj název, sídlo a identifikační číslo České inspekci životního prostředí, považuje se za odběratele tento provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu. Poplatek se platí za kalendářní rok a jeho sazby v Kč/m³ jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.
- (2) Poplatek se neplatí za skutečný odběr podzemní vody z jednoho vodního zdroje menší nebo rovný 6 000 m³ za kalendářní rok nebo menší nebo rovný 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku, dále za odběry povolené k účelu získání tepelné energie, za odběry vody ke snížení znečištění podzemních vod, za odběry vody ke snižování jejich hladiny a za odběry vody sloužící hydraulické ochraně podzemních vod před znečištěním.
- (3) Odebírá-li odběratel podzemní vodu z vodního zdroje na více místech území jedné obce, pro účely zpoplatnění se odebrané množství vody sčítá.
- (4) Vybírání a vymáhání poplatku vykonávají celní úřady místně příslušné podle sídla nebo bydliště jednotlivých odběratelů na základě výměrů vydaných Českou inspekci životního prostředí; přitom postupují podle právního předpisu upravujícího správu daní a poplatků, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- (10) Odběratel je povinen do 15. února předložit České inspekci životního prostředí poplatkové přiznání za uplynulý kalendářní rok, ve kterém uvede skutečnosti rozhodné k výpočtu vyrovnání poplatku, zejména údaje o výši zaplacených záloh a skutečném množství odebrané podzemní vody v členění podle odběrů podzemních vod podle jednotlivých povolení a účelu jejich použití. V poplatkovém přiznání vypočte odběratel roční výši poplatku za uplynulý kalendářní rok, porovná ji se zaplacenými zálohami, navrhne vyrovnání a předloží poplatkové přiznání České inspekci životního prostředí. Vzor poplatkového přiznání stanoví Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství vyhláškou.
- (11) Roční výši poplatku v poplatkovém přiznání vypočte odběratel vynásobením příslušné sazby poplatku skutečně odebraným objemem podzemní vody za uplynulý kalendářní rok v m³.
- (14) Kopii zálohového výměru a poplatkového výměru, které nabyly právní moci a jsou vykonatelné, zašle Česká inspekce životního prostředí bezodkladně Státnímu fondu životního prostředí.
- (15) Část poplatků za odběr podzemní vody ve výši 50 % je příjmem rozpočtu kraje, na jehož území se odběr podzemní vody uskutečňuje, zbytek je příjmem Státního fondu životního prostředí. Poplatky, které jsou příjmem rozpočtu

kraje, mohou být použity jen na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, a to zejména pro obec, na jejímž území se odběr podzemní vody uskutečňuje, a na zřízení a doplňování zvláštního účtu podle § 42 odst. 4.

10a) Zákon č. 274/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

36a) § 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Výše platby:

- 2 Kč / m³ odebrané podzemní vody pro účely zásobování pitnou vodou
- 3 Kč / m³ odebrané podzemní vody pro jiné účely
- limit od kterého je povinnost platit tento poplatek je více než 6000 m³ za kalendářní rok, nebo více než 500 m³ za kalendářní měsíc

I.2.2 Příl.2 vodního zákona

A.

Sazby poplatku pro výpočet plateb za skutečně odebrané množství podzemní vody

Účel užití odebrané podzemní vody   Sazba v Kč/m³

Pro zásobování pitnou vodou   2,00

Pro ostatní užití   3,00

Vybrané poplatky za skutečně odebrané množství podzemní vody jsou 50% příjmem rozpočtu kraje, na jehož území se odběr realizuje a 50% příjmem Státního fondu životního prostředí ČR.

Výši poplatků určuje [Česká inspekce životního prostředí](#) (ČIŽP) a peníze vybírají celní úřady. Při čerpání podzemní vody bez povolení nebo v případě překračování povoleného množství odebrané vody je stanovena pokuta ve výši padesát korun za metr krychlový.

Platby za odebrané množství podzemní vody (rok 2005)

sektor	druh užívání	výše platby (mil. Kč / rok)	
domácnosti	zásobování pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu	10,66	33%
zemědělství	zemědělské závlahy	0	0%
zemědělství	ostatní odběry (živočišná výroba)	1,98	6%
průmysl	odběr pro průmysl	19,53	61%
CELKEM		32,17	100%
50% příjem pro krajské rozpočty		16,085	
50% příjem SFŽP ČR		16,085	

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část

Příjmy krajů odvozené z těchto poplatků lze použít jen na zákonem vymezené účely:

- na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury
- na tvorbu rezervy do výše 10 mil. Kč na pokrytí nákladů na likvidaci havárií na povrchových a podzemních vodách, kde se nezjistí původce

I.2.3 Rozpočet 2010 - Kraj Vysočina (vybrané kapitoly)

http://www.kr-vysocina.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450008&id_dokumenty=4024241

I.2.3.1 Příjmy rozpočtu kraje 2010 (v tis. Kč)

B ZDROJE ROZPOČTU 2 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

Paragraf	Položka	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010	Index 10/09
2399	2342	Platby za odebrané množství podzemní vody	15 011	13 000	15 000	115%

Zdroj: Rozpočet kraje Vysočina na rok 2010, www.kr-vysocina.cz

I.2.3.2 Výdaje rozpočtu kraje 2010 (v tis. Kč)

C VÝDAJE ROZPOČTU

1 KAPITOLA ZEMĚDĚLSTVÍ

BĚŽNÉ VÝDAJE

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	2399	Ostatní záležitosti vodního hospodářství	246	300	220
			Index 10/09		73%

Na úseku vodního hospodářství se jedná o náklady na materiály, školení, posudky, monitoring jakosti vod (podzemních, povrchových, odpadních), další podklady potřebné pro činnost vodoprávního úřadu vyplývající z přenesené působnosti výkonu státní správy především ze:

- zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů;
- zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí této položky je i případná digitalizace dalších podkladů potřebných pro aktualizaci Povodňového plánu kraje Vysočina.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	1039	Ostatní záležitosti lesního hospodářství	217	300	250
			Index 10/09		83%

Na úseku lesního hospodářství se jedná o náklady na materiál, služby, školení, posudky a další podklady potřebné pro činnost úřadu vyplývající z přenesené působnosti výkonu státní správy především z:

- § 27 odst. 1 a § 48a zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (včetně monitoringu ochrany lesů);
- § 28 zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů;
- § 59 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	1019	Ostatní zemědělská a potravin. činnost a rozvoj	831	1 000	1 000

Index 10/09 100%

Jedná se o pokračování ve vyhlašování výzev dle Zásad Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování finančních příspěvků na podporu zemědělství v kraji Vysočina pro období 2007 - 2013 z rozpočtu kraje Vysočina a způsobu kontroly jejich využití č. 13/07, opatření č. 3 - podpora poskytování technické podpory v odvětví zemědělství (např. výzva Zemědělské akce), dále se jedná o náklady na materiál, školení, služby, literaturu.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	103x	Lesní hospodářství	23 256	25 000	22 500
			Index 10/09		90%

Jedná se o finanční prostředky vyplývající ze Zásad Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích kraje Vysočina pro období 2007 - 2013 z rozpočtu kraje Vysočina a způsobu kontroly jejich využití č. 06/06. Jedná se např. o příspěvek na obnovu, zajištění a výchovu porostů, příspěvek na ekologické a přírodě šetrné technologie. Tato finanční pomoc má již dlouholetou tradici, původně byla poskytována státem - MZe, od roku 2005 přešla tato kompetence na kraje. Finanční pomoc je poskytována jak fyzickým tak právnickým osobám, ročně se jedná kolem 800 žádostí. Sazby za minulé období nebyly valorizovány a jedná se tedy pouze o příspěvek, který i tak má nemalý podíl na dobrý stav lesů na Vysočině, čímž dochází ke zlepšování životního prostředí, a zároveň je podporována zaměstnanost.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	2399	Ostatní záležitosti vodního hospodářství	0	1 050	125
			Index 10/09		12%

Dotace kraje poskytnutá městysu Dolní Cerekev na podporu spolufinancování postsanačního monitoringu jakosti vod v lokalitě bývalé skládky průmyslových odpadů v k.ú. Nový Rychnov, jejíž sanace proběhla v letech 2007 a 2008 a na níž se kraj finančně podílel. Monitoring proběhne v letech 2009 – 2015 a kraj se na něm bude v jednotlivých letech finančně podílet. Schváleno usnesením zastupitelstva kraje č. 0395/05/2009/ZK.

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	2321	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	50 959	46 700	46 832
			Index 10/09		100%

☐ Dotace na drobné vodohospodářské ekologické akce

Pro rok 2010 se jedná o částku 46 832 tis. Kč určenou na podporu výstavby kanalizací a ČOV v obcích o velikosti do 10 000 ekvivalentních obyvatel podle platných Zásad Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování dotací na drobné vodohospodářské ekologické akce, které umožňují i spolufinancování akcí podpořených v Operačním programu Životní prostředí a jiných dotačních programech.

Jedná se o finanční prostředky poskytované krajem obcím a jejich svazkům každoročně již od roku 2004, se kterými obce počítají, přičemž původně byla tato podpora poskytována státem – MŽP. Realizace uvedených vodních děl má pozitivní vliv na objem zakázek u stavebních firem a tedy zvýšení zaměstnanosti. Zároveň realizací těchto vodních děl dochází ke zlepšování životního prostředí zejména kvality povrchových vod.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010

Integrovaný vodohospodářský management v ochranných pásmech vodního zdroje Želivka

2000	2339	Záležitosti vodních toků, vodohospodářských děl, i.n.	460	0	0
Index 10/09					*****

V roce 2008 se jednalo o dotace na projektové dokumentace opatření k ochraně před povodněmi.

Orj	Paragraf	Název	Skutečnost 2008	RS 2009	Návrh 2010
2000	2310	Pitná voda	11 123	20 000	8 800
Index 10/09					44%

- ☐ Jedná se o dotace na spolufinancování ve výši min. 10 % nákladů akcí zařazených v roce 2010 (finančně hrazených v roce 2010) do programu 129 180 MZe ČR „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ podle čl. III. odst. 6 pravidel tohoto programu MZe ČR. Jde o podporu staveb sloužících zejména k zásobování kvalitní pitnou vodou. Tyto závazky vyplynou ze smluv, které budou uzavřeny pravděpodobně v polovině roku 2010. Bez spolufinancování kraje tyto akce nebudou z programu MZe podpořeny. Každoročně je značný převis požadavků obcí a jejich svazků v této oblasti, přičemž se podaří uspokojit pouze cca 1/3 finančního objemu těchto požadavků. Realizace uvedených vodních děl má pozitivní vliv na objem zakázek u stavebních firem a tedy zvýšení zaměstnanosti. V roce 2009 kraj spolufinancuje tyto akce ve výši 15 % nákladů.

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE V KAPITOLE ZEMĚDĚL.	62 542	66 700	55 632
Index 10/09		83%	

VÝDAJE V KAPITOLE ZEMĚDĚLSTVÍ CELKEM	87 092	94 350	79 727
Index 10/09		85%	

Další možné požadavky OLVHZ v roce 2010:

- ☐ **Spoluúčast kraje na financování projektu „Čistá Želivka“.** Jedná se o zpracování komplexního projektu řešícího kvalitu vod v povodí vodárenské nádrže Švihov (Želivka) za finanční účasti kraje Vysočina, Středočeského kraje a hlavního města Prahy. Předpokládané náklady více než 1 000 tis. Kč.
- ☐ Možné spolufinancování realizace protipovodňových staveb v obcích, které byly podpořeny v rámci programu MZe ČR „Prevence před povodněmi II“ s předpokladem cca 5 % nákladů. Současný program MZe toto spolufinancování neřeší jako povinnost, ale pouze možnost kraje. Obce se mohou obracet na kraj s žádostí o spolufinancování. Souvisí i s programy opatření, které budou součástí závazných částí plánů oblastí povodí. Plány oblastí povodí bude v listopadu 2009 schvalovat zastupitelstvo kraje.
- ☐ Možné pokračování projektu „Čisté povodí Svratky“ a možná spoluúčast na projektu „Čistá Sázava“ (v obou případech náklady zatím neodhadnutelné).

Zdroj: Rozpočet kraje Vysočina na rok 2010, www.kr-vysocina.cz

I.2.4 Diskuse k tématu

20. srpna 2009 16:30 **Hugo Charvát** (EKOLIST)

„Jsme si vědomi skutečnosti, že poplatkové sazby vodního zákona už ztratily motivační účinnost a nebyly od roku 2001 valorizovány, což platí i pro zpoplatnění odběrů podzemních vod,“ říká o ceně vody Jarmila Krebsová z tiskového oddělení [ministerstva životního prostředí](#) (MŽP). Podle ní bylo navrženo zvýšení současných sazeb poplatků o zhruba 50 % v pracovní verzi novely vodního zákona, kterou ministerstvo v tomto roce předložilo vládě. „Do vládního materiálu se však toto zvýšení nedostalo kvůli tomu, že vláda nechtěla zvyšovat zátěž subjektů podnikajících ve vodárenství, a kvůli tlumení dopadů finanční krize. V předkládací zprávě vládě je toto zdůvodnění uvedeno,“ sdělila Ekolistu Krebsová.

Podle Jarmily Krebsové byl v rámci připravované "velké" novely vodního zákona návrh na sjednocení sazby poplatků za odběry podzemní vody uplatněn a projednáván. "Ale vzhledem k současné hospodářské krizi byl spolu s dalšími ekonomickými změnami z novely vypuštěn, takže stávající řešení zůstává v platnosti," říká Krebsová.

„Návrh zákona s respektováním současné ekonomické situace zamýšlí jen postupný nárůst poplatků za odběr podzemní vody, a to s účinností až od roku 2011,“ vysvětluje situaci Petr Vorlíček, tiskový mluvčí [ministerstva zemědělství](#). Vzhledem k tomu, že se tedy zamýšlené zdražování za odběr podzemní vody odkládá, je v tuto chvíli obtížné i hodnocení jeho dopadů na zemědělce. „Obecně je možné říci, že zdražení vody by se dotklo producentů zeleniny a ovoce, kteří využívají zavlažování, zejména by se to týkalo regionu jižní Moravy,“ předpokládá Vorlíček.

Podle údajů ministerstva zemědělství bylo v roce 2007 ze zdrojů podzemních vod na povrch dodáno celkem 327 milionů kubíků vody, což představuje přibližně 48 % z celkového množství dodané vody. Velký problém podle státní správy přitom představují nelegální odběry podzemní vody, proto se na ně v loňském roce zaměřily kontroly [Státního fondu životního prostředí](#) (SFŽP) a inspekce. Jak se ukázalo, za rok 2008 bylo načerno vyčerpáno celkem 116 000 metrů krychlových podzemních vod. Při přepočtu spotřeby vody na osobu jde o množství, které by za rok spotřebovalo 3200 „průměrných“ obyvatel ČR, anebo víc než 1 milion obyvatel za jeden den.

Jen pro ilustraci – podle informací Pražských vodovodů a kanalizací spotřebuje obyvatel Prahy 128 litrů vody denně, tedy zhruba 46 kubíků vody ročně. A to Pražané spotřebují nejvíc vody na hlavu z celé ČR. Čtvrtina této vody pochází z podzemních zásob. Úpravna vody v Káraném odebírá za rok 18 700 000 kubíků podzemní vody. Tato voda je spolu s vyčištěnou vodou z řeky Jizery dodávána káranskými řady do hlavního města. Zbylých 75 % dodává úpravna vody Želivka, ta ale odebírá povrchovou vodu z nádrže Švihov.

Na základě kontrol, které provedli inspektoři ČIŽP a kontrolní pracovníci SFŽP, tak v roce 2008 dostalo pokuty za neoprávněné odběry 61 firem v celkové částce skoro šest milionů Kč. Kontroly přitom probíhaly jen u vytipovaných podniků, protože inspekce ani fond nemají dost lidí na plošné revize. Největším hříšníkem roku 2008 se stala společnost [Telefónica O2 Czech Republic](#), která v roce 2007 překročila povolený odběr podzemní vody ze zdroje v katastrálním území Vrátkov o 32 404 metrů krychlových, tedy o třetinu povoleného množství (v této lokalitě je povoleno odebrat 96 000 m³/rok). ČIŽP uvedla, že důvodem výrazně vyššího čerpání podzemní vody bylo podle společnosti poskytnutí podzemní vody pro zásobování Českého Brodu. To prý nemělo z vlastních zdrojů vodu pro zásobování v

dostatečném množství. Přestože už ale bylo v průběhu roku jasné, že je voda čerpána v nadlimitním množství, společnost o změnu vodoprávního povolení vůbec nepožádala. Dostala tedy pokutu ve výši 1 620 200 Kč. Telefonica se proti rozhodnutí odvolala, ovšem MŽP rozhodnutí inspekce potvrdilo a pokuta tak letos v únoru nabyla právní moci.

I.3 Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (z objemu vypouštěných odpadních vod)

Poplatky vychází z § 89 až § 99 vodního zákona a platí je každá právnická nebo fyzická osoba, která vypouští povrchové vody bez ohledu na povolení dle §8.

I.3.1 § 89 vodního zákona

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

- (1) *Právnická nebo fyzická osoba, která vypouští odpadní vody do vod povrchových, (dále jen "znečišťovatel") je za podmínek stanovených v tomto zákoně povinna platit poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod a poplatků z objemu vypouštěných odpadních vod (dále jen "poplatky"). Poplatky se platí za jednotlivé zdroje znečišťování.*
- (2) *Povinnost platit poplatky podle odstavce 1 se nevztahuje na vypouštění*
- a) *minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona²⁾ jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,*
- b) *přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,*
- c) *vod ze sanačních vrtů,*
- d) *odpadních vod z průtočného chlazení parních turbin.*
- (3) *Dojde-li v důsledku povodně nebo jiné přírodní katastrofy k omezení nebo přerušení provozu čistírny odpadních vod, platí znečišťovatel za období nezbytně nutné k obnovení jejího provozu poplatky ve výši odpovídající poměrné části poplatků stanovených poplatkovým výměrem za předchozí kalendářní rok. Omezení, přerušení a obnovení provozu čistírny odpadních vod znečišťovatel neprodleně oznámí České inspekci životního prostředí, která tyto skutečnosti prověří a zohlední v poplatkovém výměru za toto období.*
- 2) *Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon).*

Výše platby:

- 0,1 Kč / 1 m³ x objem vypouštěných odpadních vod
- limit od kterého je povinnost platit tento poplatek je více než 100.000 m³ vypouštěných odpadních vod za kalendářní rok

I.3.2 § 90 vodního zákona

Výše poplatku za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

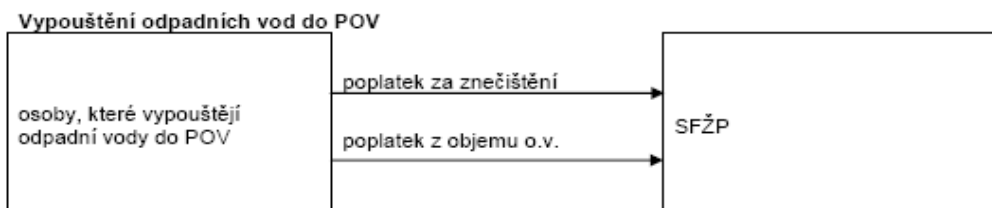
- (2) *Poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod do vod povrchových je znečišťovatel povinen platit, jestliže objem jím vypouštěných odpadních vod překročí za kalendářní rok 100 000 m³.*
- (3) *Poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod se vypočte vynásobením objemu vypouštěných odpadních vod za kalendářní rok sazbou 0,1 Kč za 1 m³.*

Poplatky za vypouštění odpadních vod do povrchových vod (rok 2005)

		výše platby (mil. Kč / rok)	
sektor	druh užívání		
domácnosti	odvádění a čištění odpadních vod	1,05	44%
zemědělství	odvádění a čištění odpadních vod	0	0%
energetika	odvádění a čištění odpadních vod	0,65	27%
průmysl	odvádění a čištění odpadních vod	0,7	29%
CELKEM		2,4	100%
100% příjem SFŽP ČR		2,4	
Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část			

Do nákladů za odvedenou odpadní vodu kanalizacemi pro veřejnou potřebu se zahrnují:

- poplatky za znečištění a z objemu vypouštěných odpadních vod podle §89 VZ,
- poplatky za povolené vypouštění odpadních do PZV podle §100 VZ.

Komentář:

Vypouštění odpadních vod do POV

Plátce	Druh platby	Konečný příjemce platby
osoby, které vypouští odpadní vody do POV mající povolení k vypouštění odpadních vod do POV podle §8 VZ	1. poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod 2. poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod	SFŽP

Poplatky se neplatí za vypouštění (výjimka dle §89 odst. 2 VZ):

- minerálních vod osvědčených podle lázeňského zákona jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- vod ze sanačních vrtů,
- odpadních vod z průtočného chlazení parních turbin.

Podle §90 VZ se v případě, že u některé zpoplatněné látky dojde ke snížení jejího celkového vypouštěného množství oproti předcházejícímu kalendářnímu roku nejméně o:

- 20 %, nejvýše však o 50 %, snižuje se poplatek za tuto látku o dvojnásobek dosaženého snížení,
- 50 %, poplatek za tuto látku se neplatí.

Poplatky mohou být použity na opatření v souladu se zákonem o SFŽP.

Poznámka: Poplatky za znečištění a z objemu vypouštěných odpadních vod (§89 VZ), pokud se vztahují k odběrům pro vodovody pro veřejnou potřebu a k vypouštění z kanalizací pro veřejnou potřebu se promítají do dodanou pitnou vodu (vodného), resp. nákladů za odvedenou odpadní vodu (stočného).

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 85 - 86

1.4 Poplatky za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních

Poplatky vychází z §100 vodního zákona a platí pro právnické nebo fyzické osoby, které mají povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních podle §8, odst.1, písm. c). Podle §38, odst. 4 však může být povolení vydáno pouze vyjimečně. V současné době jsou vydána povolení podle předchozích právních předpisů.

1.4.1 § 100 vodního zákona

Poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních

(1) *Za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních platí oprávněný (§ 8) poplatek.*

(2) *V případě, že jsou odpadní vody z rodinných domů nebo staveb pro individuální rekreaci čistěny domovní čistírnou na úroveň stanovenou v povolení k vypouštění odpadních vod, se poplatek za vypouštění takových vod do vod podzemních neplatí. Za povolené vypouštění v ostatních případech se platí poplatek ve výši 3 500 Kč za kalendářní rok.*

- (3) Povinnost platit poplatky podle odstavce 1 se nevztahuje na vypouštění
- a) minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona³⁾ jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- b) přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- c) vod použitých za účelem získání tepelné energie [§ 8 odst. 1 písm. d)],
- d) znečištěných vod, jejichž znečištění bylo po jejich vyčerpání z vod podzemních sníženo [§ 8 odst. 1 písm. e)].
- (4) Poplatek se platí do 31. ledna po uplynutí roku, v němž platební povinnost vznikla.
- (5) Poplatek se platí obci, na jejímž katastrálním území k vypouštění dochází, a je jejím příjmem.
- (6) Vodoprávní úřad vydávající povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních předává obci potřebné údaje.
- (7) Při stanovení poplatků postupuje obec podle správního řádu a při vybírání a vymáhání podle právního předpisu upravujícího správu daní a poplatků.
- 2) Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon).

Výše platby:

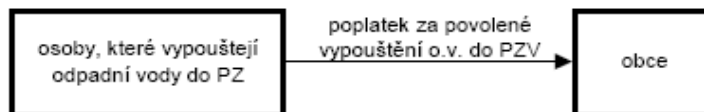
- 3.500 Kč / rok
- povinnost platit poplatek na nevztahuje na případy dle §100, odst. 3
- poplatek se platí obci, na jejímž katastrálním území dochází k povolenému vypouštění odpadních vod

I.4.2 § 38 vodního zákona

Odpadní vody

(4) Přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod nelze povolit. Vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvláště nebezpečné závadné látky (§ 39 odst. 3) do půdních vrstev, z nichž by mohly do vod podzemních vniknout, lze povolit jen výjimečně z jednotlivých rodinných domů a staveb k individuální rekreaci na základě posouzení jejich vlivu na jakost podzemních vod.

Vypouštění odpadních vod do PZV

Vypouštění odpadních vod do PZV

Plátce	Druh platby	Konečný příjemce platby
osoby, které vypouští odpadní vody do PZV mající povolení k vypouštění odpadních vod do PZV podle §8 VZ	poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do PZV podle §100 VZ	obec, na jejímž KÚ k vypouštění dochází

Poplatky se neplatí za vypouštění (výjimka dle §100 odst. 2 a 3 VZ):

- z rodinných domů nebo staveb pro individuální rekreaci, pokud jsou odpadní vody čistěny domovní čistírnou na úroveň stanovenou povolením,
- minerálních vod osvědčených podle lázeňského zákona jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- použitých za účelem získání tepelné energie,
- znečištěných vod, jejichž znečištění bylo po jejich vyčerpání z PZV sníženo.

Uhrazená platba slouží k rozpočtovým výdajům obce.

Poznámka: Platby za odběr POV (§88 VZ); poplatky za povolené vypouštění odpadních vod do PZV (§100 VZ), pokud se vztahují k odběrům pro vodovody pro veřejnou potřebu a k vypouštění z kanalizací pro veřejnou potřebu se pomítají do nákladů na dodanou pitnou vodu (vodného), resp. nákladů za odvedenou odpadní vodu (stočného).

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 85 - 86

I.5 Poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod

Poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod do vod povrchových podle §89 až §99 vodního zákona (L1) platí každá právnická nebo fyzická osoba, která vypouští odpadní vody bez ohledu na povolení k vypouštění §8 nebo podle předchozích předpisů.

I.5.1 § 90 vodního zákona

(1) Poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod je znečišťovatel povinen platit, jestliže jím vypouštěné odpadní vody překročí v příslušném ukazateli znečištění zároveň hmotnostní a koncentrační limit zpoplatnění. Ukazatele znečištění, hmotnostní a koncentrační limity zpoplatnění a sazby poplatku členěné podle jednotlivých ukazatelů znečištění jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

(4) Poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod se rovná součtu dílčích částek vypočtených podle jednotlivých ukazatelů znečištění jako násobek sazby poplatku a celkového množství vypouštěného znečištění za kalendářní rok. V případě, že u některé zpoplatněné látky dojde ke snížení jejího celkového vypouštěného množství oproti předcházejícímu kalendářnímu roku nejméně o 20 %, nejvýše však o 50 %, snižuje se poplatek za tuto látku o dvojnásobek dosaženého snížení. Dojde-li u některé zpoplatněné látky ke snížení jejího celkového vypouštěného množství oproti předcházejícímu kalendářnímu roku o více než 50 %, poplatek za tuto látku se neplatí. Celkové množství znečištění se zjistí vynásobením průměrné roční koncentrace znečištění u příslušného ukazatele znečištění ročním objemem vypouštěných odpadních vod.

(5) Sazba pro zpoplatnění u ukazatele znečištění "organické látky charakterizované chemickou spotřebou kyslíku" se použije podle odpovídajícího druhu odpadních vod.

(6) Znečišťovatel může pro účely výpočtu poplatku odečíst množství znečištění obsažené v jím odebrané vodě od zjištěného celkového množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách. Odečtené množství znečištění odebrané vody doloží údaji o koncentracích znečištění v odebrané vodě podle příslušných ukazatelů znečištění a údajem o jejím odebraném množství v roce, za který je poplatek vypočítáván.

I.5.2 Příl.2 vodního zákona

B. Sazby pro výpočet poplatku a hmotnostní a koncentrační limity zpoplatnění

Ukazatel znečištění	Sazba Kč/kg	Limit zpoplatnění hmotnostní kg/rok	koncentrační mg/l	
1.				
a) CHSK nečištěné odpadní vody				
do 31. 12. 2004	16	20 000	40	
od 1. 1. 2005	16	8 000	40	
b) CHSK čištěné odpadní vody		8	10 000	40
c) CHSK pro odpadní vody čištěné z výroby buničiny a ze zušlechťování bavlnářských a lnářských textilií	3	10 000	40	
2. RAS	0,5	20 000	1200	
3. nerozpuštěné látky ⁴⁷⁾	2	10 000	30	
4. fosfor celkový				
do 31. 12. 2004	70	13 000	3	
od 1. 1. 2005	70	3 000	3	
5. dusík amoniakální do 31. 12. 2001			40	15 000 15
6. dusík Nanorg od 1. 1. 2002		30	20 000	20
7. AOX od 1. 1. 2002	300	15	0,2	
8. rtuť	20 000	0,4	0,002	
9. kadmium	4 000	2	0,01	

47) Poplatek za tento ukazatel platí pouze znečišťovatelé, kteří

a) neplatí poplatek za CHSK, ale znečištění přesahuje limit pro zpoplatnění NL, nebo

b) vypouštějí v odpadních vodách více NL, než činí trojnásobek množství zpoplatněné CHSK.

Poplatek je znečišťovatel povinen platit, jestliže jím vypouštěné odpadní vody překročí v příslušném ukazateli znečištění úroveň hmotnostní a koncentrační limit zpoplatnění. Ukazatele a sazby poplatku jsou uvedeny v příloze vodního zákona.

Výše platby:

- dle přílohy vodního zákona
- poplatek se platí SFŽP ČR

Poplatky za znečištění vypouštěných odpadních vod do vod povrchových (rok 2005)

sektor	druh užívání	výše platby (mil. Kč / rok)	
domácnosti	odvádění a čištění odpadních vod	15,62	96%
zemědělství	odvádění a čištění odpadních vod	0	0%
energetika	odvádění a čištění odpadních vod	0	0%
průmysl	odvádění a čištění odpadních vod	0,65	4%
CELKEM		16,27	100%
100% příjem SFŽP ČR		16,27	

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část

I.6 Vodné a stočné za dodávku pitné vody a odvádění odpadních vod kanalizací

Odběratel, tj. vlastník pozemku nebo stavby připojené ba vodovod nebo kanalizaci pro veřejnou potřebu je povinen platit za dodávku pitné vody (vodné) a za odvádění odpadních vod (stočné).

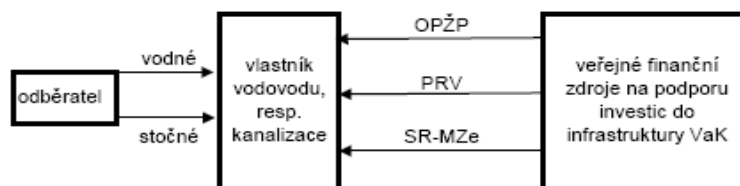
Příjemcem vodného a stočného je vlastník vodovodu, resp. kanalizace pro veřejnou spotřebu, případně provozovatel a to za podmínek §8 zákona o vodovodech a kanalizacích (L3).

Stočné je úplatou za službu spojenou s odváděním a čištěním, případně zneškodňováním odpadních vod.

Výše platby:

- způsob stanovení ceny i způsob regulace stanoví §20 zákona o vodovodech a kanalizacích poplatek se platí SFŽP ČR
- jednosložková forma je součinem ceny dle zákona č. 526/1990 Sb. o cenách (L47) a množství odebrané vody podle § 16 zákona o vodovodech a kanalizacích nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod podle § 19 téhož zákona
- dvousložková forma obsahuje složku, které je součinem ceny dle zákona č. 526/1990 Sb. o cenách (L47) a množství odebrané vody nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod a dále pevnou složku, stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního množství odebrané vody; podíl jednotlivých složek stanoví zákon o cenách
- průměrné vodné v roce 2005 dosáhlo částky 24,21 Kč / 1m³ (přepočítáno na objem dodané pitné vody); průměr ČR r. 2005 – 23,94 Kč / 1m³
- průměrné stočné v roce 2005 dosáhlo částky 20,00 Kč / 1m³ (přepočítáno na objem odvedené odpadní vody); průměr ČR r. 2005 – 20,56 Kč / 1m³

Struktura plateb v sektoru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu (zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod do kanalizací)

Komentář:

Zásobování pitnou vodou

Plátce	Druh platby	Konečný příjemce platby
odběratel (§2 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích – dále jen VaK))	vodné (podle §20 zákona o VaK)	vlastník vodovodu pro veřejnou potřebu, popřípadě jeho provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle §8 odst. 2 zákona o VaK

Vodné se neplatí za (výjimka dle §20 odst. 7 zákona o VaK) odebranou vodu pro účely požární ochrany při požárním zásahu.

Uhrazená platba slouží k úhradě oprávněných nákladů vlastníka, případně provozovatele vodovodu pro veřejnou potřebu a dále k vytvoření přiměřeného zisku v souladu s cenovým předpisem.

Odvádění odpadních vod

Plátce	Druh platby	Konečný příjemce platby
odběratel (§2 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích – dále jen VaK)	stočné (podle §20 zákona o VaK)	vlastník kanalizace pro veřejnou potřebu, popřípadě její provozovatel, pokud tak vyplývá ze smlouvy uzavřené podle §8 odst. 2 zákona o VaK

Stočné se neplatí za (výjimka dle §20 odst. 6 zákona o VaK) odvádění srážkových vod z dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, zoologické zahrady a nemovitostí určených k trvalému bydlení včetně domácností.

Uhrazená platba slouží k úhradě oprávněných nákladů vlastníka, případně provozovatele kanalizace pro veřejnou potřebu a dále k vytvoření přiměřeného zisku v souladu s cenovým předpisem.

Náklady na pořízení infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu

Vlastníci vodovodů a kanalizací hradí ze svých příjmů pořízení nové infrastruktury včetně její rekonstrukce a vedle mohou na tyto investice získat finanční podpory z:

- OPŽP – prioritní osy 1 včetně kofinancování ze SFŽP a státního rozpočtu – kapitoly MŽP
- Program rozvoje venkova – podopatření 3.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic,
- Státní rozpočet – kapitola MZe, Program výstavby a obnovy vodovodů a kanalizací.

V referenčním roce 2005 je podíl výdajů za vodné a stočné k čistému příjmu domácnosti na úrovni cca 1,5 %.

Tabulka č. 9 – Podíl výdajů domácností za vodné a stočné

	2005
Průměrný měsíční příjem domácnosti (Kč)	24 311,50
Průměrné vodné a stočné (Kč)	44,21
Specifické množství fakturované vody (l/s/den)	116,00
Průměrná platba domácnosti za vodné a stočné (Kč/měs.)	378,50
% ceny vody (v+s) k čistému příjmu domácnosti za měsíc	1,55

Je však třeba vzít v úvahu, že průměrné specifické množství vody fakturované pro domácnosti v oblasti povodí (116,0 l/os/den) je nejen nižší než průměr České republiky (98,9 l/os/den), ale zejména nižší než obvyklá úroveň ve vyspělých zemích Evropské unie (standard cca 110 až 120 l/os/den).

Ve vyspělých zemích EU se podíl za vodné a stočné pohybuje mezi 1,0 – 1,5 % výdajů domácnosti (podrobněji viz kapitola F.4.1.4.).

Zdroj:

www.pvl.cz
ekonomická
část, strana
87, 12 – 13

I.6.1 Pražské vodovody a kanalizace, a.s., - cena vody se v Praze v roce 2009

Pražské vodovody a kanalizace, a.s., (PVK) člen skupiny Veolia Voda, jsou největším podnikem oboru vodovodů a kanalizací v ČR. PVK jsou provozovatelem vodohospodářské infrastruktury v hlavním městě Praze.

Od 13. ledna 2009 zaplatili Pražané za 1 m³ vody, tj. 1 000 litrů 55,12 Kč včetně 9 % DPH. Cena vodného a stočného pro přímé odběratele vzrostla oproti roku 2008 pouze o 3,99%. V Praze bude tak cena vody patřit k nejnižším v ČR. Cena vody odráží zvýšené nadinflační náklady na výrobu vody - cena surové vody, chemikálií, energie, služeb atd. Kalkulace ceny vody byla provedena podle platných předpisů pro věcně usměrňované ceny (Cenový věstník MF ČR č. 1/2009). Cena bude jednotná jak pro domácnosti, tak i ostatní odběratele.

Při průměrné spotřebě vody v Praze 125 litrů na osobu a den zvýšení ceny znamená, že jednotlivec měsíčně zaplatí za vodné a stočné o zhruba 7,90 Kč více než v roce 2008, čtyřčlenná domácnost pak o 31,60 korun více.

Cena vody od 13.ledna 2009

Popis platby	Cena bez DPH r. 2009	Cena s 9 % DPH r. 2009
vodné	27,56 Kč/m ³	30,04 Kč/m ³
stočné	23,01 Kč/m ³	25,08 Kč/m ³
celkem	50,57 Kč/m³	55,12 Kč/m³

Výroba vody v roce 2009

Úpravny pitné vody	Množství vyrobené pitné vody (v m ³)	Podíl na celkovém množství vody vyrobené PVK (v %)
Želivka (pitná voda)	91 156 108	73,5
Káraný (pitná voda)	31 708 866	25,5
Podolí (pitná voda)	0	0
průmysl. vodovod	1 180 093	1,0
CELKEM	124 045 067	100

Zdroj: www.pvk.cz

Hospodaření s vodou v letech 2004 – 2008 (v tis. m³), pitná + užitková voda

	2004	2005	2006	2007	2008
Výroba celkem	136 427	132 264	131 746	129 136	126 515
Voda předaná	14 224	14 212	15 118	15 716	16 525
Voda převzatá	0	0	0	0	0
Voda k realizaci	122 203	118 052	116 630	113 420	109 990
Fakturace v Praze celkem	88 821	86 695	87 865	88 401	85 964
Voda nefakturovaná v Praze	33 381	31 357	28 764	25 019	24 026
Procento ztrát z vody k realizaci	26,61	25,78	23,79	21,40	20,84

Zatímco celková výroba vody má klesající trend, předaná voda v roce 2008 vzrostla o 809 tis. m³, tj. o 5,1 %, rostoucí trend odráží zvýšenou stavební výstavbu v okolí Prahy. Na rozdíl od předchozího roku došlo v roce 2008 také k poklesu fakturace v Praze, a to o 2 437 tis. m³

Zdroj: Výroční zpráva společnosti za rok 2008

I.6.2 Rok 2010 – Cena vody v Praze od 1.1.2010

Od 1. ledna 2010 zaplatí Pražané za 1 m³ vody 56,51 Kč včetně 10 % DPH. Cena vodného a stočného pro přímé odběratele vzroste oproti roku 2009 pouze o inflaci, jak rozhodli radní hlavního města. Inflace by měla být nižší než dvě procenta.

Nová cena vody odráží zvýšené náklady na výrobu vody - cena surové vody, chemikálií, služeb atd. Kalkulace ceny vody byla provedena podle platných předpisů pro věcně usměrňované ceny (Cenový věstník MF ČR č. 1/2010). Cena bude jednotná jak pro domácnosti, tak i ostatní odběratele.

Tabulka - Cena vody od 1. ledna 2010

Popis platby	Cena s 10 % DPH r. 2010
vodné	30,63 Kč/m ³
stočné	25,88 Kč/m ³
celkem	56,51 Kč/m³

Průměrná spotřeba vody v Praze je asi 125 litrů na osobu a den. V příštím roce tak čtyřčlenná rodina zaplatí asi o 250 korun více než letos. „I po zdražení bude cena vody v Praze patřit k nejnižším v republice,“ uvedly Pražské vodovody a kanalizace.

Cena vody v Praze naposledy podražila v lednu roku 2009, kdy se magistrát rozhodl navýšit její cenu asi o čtyři procenta. Důvodem byly nutné investice do zastaralé vodohospodářské infrastruktury. Praha je zásobována ze tří čtvrtin z nádrží Želivka a zbytek z úpravny vody v Káraném.

I.6.3 Diskuse k tématu

I.6.3.1 Cena vody se v Praze zvedne o necelá čtyři procenta

Zadavatel [Pressweb](#), 13.1.2009 - 19:40

Praha - Pouze nezbytně nutná úprava ceny vody o necelá čtyři procenta čeká v letošním roce obyvatelé metropole. Cena tak nadále zůstává mírně pod celorepublikovým průměrem a na sociálně snesitelné úrovni. Čtyřčlenná rodina si v průměru za rok připlatí za vodu zhruba 368 korun. Navýšení ceny vodného a stočného s platností od dnešního dne schválili pražští radní. Vybrané finanční prostředky půjdou zpět do obnovy a zajištění provozu vodohospodářského majetku. Informoval o tom první náměstek pražského primátora Rudolf Blažek.

„Vodohospodářská infrastruktura je v Praze zastaralá a potrubí ze sedmdesátých a osmdesátých let minulého století, kdy se stavělo špatnými postupy a z nekvalitních materiálů, je velmi poruchové a žádá si časté opravy. Zvýšením ceny vodného a stočného o 3,99 procenta se v letošním roce pouze pokryje inflační růst nákladů provozovatele, k dalšímu navýšení nedochází vzhledem k současné ekonomické situaci,“ uvedl Rudolf Blažek.

Úprava ceny vodného a stočného nebude tedy tak razantní, jak mnozí očekávali. Navrhované zvýšení představuje sociálně snesitelný nárůst zatížení jednoho obyvatele o 92 Kč za rok, což vychází zhruba na sedm korun a padesát haléřů za měsíc. V konkurenci krajských měst bude Praha i nadále stát mírně pod celorepublikovým průměrem. Daleko více za vodu zaplatí například obyvatelé Českých Budějovic, Hradce Králové či Sokolova.

Každoročně město investuje do obnovy vodovodů, kanalizací a dalších zařízení stovky milionů korun. V loňském roce vložilo do výstavby a rekonstrukcí dokonce přes miliardu. Přesto toto tempo obnovy zatím nedostačuje na vyřešení historického technického dluhu a na uspokojivé zlepšení celkového stavu sítí. Důsledkem je vysoká poruchovost. V uplynulých

deseti letech vynaložilo hlavní město jen na opravy téměř 4,5 miliardy korun. I když počet poruch postupně mírně klesá, náklady na opravy neustále stoupají.

Od roku 2000 rekonstruuje hlavní město v průměru 0,5 procenta vodovodní a 0,2 procenta kanalizační sítě. „Aby se v Praze během pětadvaceti let stav vodohospodářského majetku zlepšil na úroveň běžnou v Evropské unii, měli bychom každým rokem obnovovat zhruba dvě, tři procenta. Vzhledem k technickému stavu spravované infrastruktury bychom ročně potřebovali investovat minimálně 1,6 miliardy korun,“ upozornil Rudolf Blažek. Je zřejmé, že dosavadní cena vody nevytváří dostatečné zdroje pro financování vodohospodářského majetku. Její postupné pomalé navyšování je nevyhnutelné. Pražanům se i letošní mírné zatížení vrátí větší spolehlivostí vodovodního a kanalizačního systému a v kvalitě vody samotné.

Za vodné a stočné za metr krychlový pitné vody budou Pražané od dnešního dne, tedy od 13. ledna 2009, platit o dvě koruny více než v roce 2008. Z 53,01 Kč se cena zvyšuje na 55,12 Kč.

Přehled výše vodného a stočného v Praze v letech 2004–2009:

2004: 41,43 Kč/m³

2005: 42,75 Kč/m³

2006: 44,36 Kč/m³

2007: 49,67 Kč/m³

2008: od 1. 1. do 31. 1.: 51,57 Kč/m³ (zvýšení sazby DPH z 5 na 9 %)

od 1.2.2008 do 12. 1. 2009: 53,01 Kč/m³

od 13.1.2009: 55,12 Kč/m³

Zástupci společností Pražské vodovody a kanalizace (PVK) a Pražská vodohospodářská společnost (PVS), které se kromě Prahy na tvorbě ceny vodného a stočného podílejí, měli o jejím navýšení jinou představu. Podle platné smlouvy totiž mohou zvýšit cenu o inflaci k 1. listopadu předchozího roku. Ta loni činila 6,6 procenta. "Konečná výše je kompromisem," poznamenal generální ředitel PVS Otakar Novotný. K dohodě podle něj přispělo to, že město zafixovalo cenu nájemného, kterou společnosti za pronájem vodovodní sítě platí.

Pro to, aby systém zajistil finance na obnovu vodohospodářské infrastruktury, by se podle Novotného měla během pěti let zvýšit cena až na 82 nebo 83 korun za metr krychlový. Hlavní město investuje do infrastruktury kolem miliardy korun ročně, potřeba by bylo podle Blažka asi o 600 milionů více. Praha ale chce zatím hledat finanční zdroje spíše v evropských fondech než ve zvyšování cen vody, uvedl Blažek.

Naposledy se cena vodného a stočného v Praze zvýšila takzvaně o inflaci loni v únoru. Rada hlavního města tehdy použila údaj Českého statistického úřadu, podle kterého průměrná míra inflace v roce 2007 činila 2,8 procenta.

Výsledná cena vody v Praze je zpravidla dohodou mezi Prahou, PVK a PVS. Nejprve novou cenu schvalují představenstva a dozorcí rady obou společností. V souladu s cenovým věstníkem ministerstva financí si výrobce do ceny vody smí zakalkulovat jen oprávněné (ekonomicky zdůvodnitelné) náklady a přiměřený zisk. Konečnou výši ceny pak schvaluje rada hlavního města Prahy.

Spotřeba vody v Praze, ale i celé ČR trvale klesá. Pražané přitom podle odborníků spotřebují přibližně o čtvrtinu více vody, než je celorepublikový průměr.

PVK zásobují vodou více než 1,4 milionu obyvatel Prahy a okolí a zaměstnávají více než 1100 lidí. V roce 2007 měla společnost obrát 4,75 miliardy korun. Firma je členem skupiny Veolia Voda, největší vodohospodářské společnosti na světě. Její česká pobočka je také největší společností na tuzemském vodohospodářském trhu.

Pražská vodohospodářská společnost je správcem vodohospodářského majetku hlavního města Prahy, úpravny vody Želivka a zdroje pitné vody Káraný. Stoprocentním vlastníkem společnosti je v současné době město, které na základě rozhodnutí z loňského listopadu

odkoupilo zbývajících osm procent akcií, které byly vlastnictvím úpraven vody. Firma v roce 2007 hospodařila se ziskem před zdaněním 20,96 milionu korun. Celkové výnosy PVS činily 2,797 miliardy korun.

Srovnání cen vodného a stočného v jiných městech pro rok 2009

Praha	53,01
Brno	56,67
Ostrava	56,18
Hradec Králové	64,82
Plzeň	46,1
Karlovy Vary	55,82
České Budějovice	62,1
Zdroj: Magistrát hlavního města Prahy	

I.6.3.2 Co všechno platíme ve vodném a stočném?

Ceny za vodné a stočné zůstávaly před listopadovou revolucí desítky let na stejné úrovni. Rozdíly mezi skutečnými náklady a poplatky byly hrazeny ze státního rozpočtu (tedy z našich daní). Po roce 1990 započala náprava s cílem postupného dosažení reálných cen a odstranění plošných dotací.

S ohledem na sociální únosnost byly ještě tři roky poskytovány posupně se zmenšující dotace na provoz vodovodů a kanalizací, ale od roku 1994 již stát provozní náklady nedotuje. Dnešní ceny odrážejí skutečné provozní náklady, ale stále nepokrývají potřebné investiční výdaje na obnovu a další rozvoj vodohospodářské infrastruktury.

I přes velké zvýšení vodné a stočné představuje v celkových výdajích rodin asi jedno procento. Litř balené vody v obchodě stojí přes deset korun a stejně kvalitní voda z kohoutku přijde na zhruba pět haléřů.

Vodné a stočné není cenou, kterou by reguloval trh. Její výše se stanoví kalkulací v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Do ceny mohou být promítnuty jen oprávněné náklady a přiměřený zisk, je tedy mylná představa, že provozovatel si může sám zcela libovolně určit cenu vodného a stočného.

I.6.3.3 Co vše se promítá do celkové ceny vody?

Charakteristický je především výrazný podíl nákladových položek (opravy a odpisy, případně nájemné hrazené vlastníkem infrastruktury). Souhrn těchto položek představuje více než 40% ceny. Vzhledem ke stavu vodovodních a kanalizačních řadů nelze předpokládat, že by tato položka do budoucna klesala. Spíše naopak, protože s přijetím do EU přijala ČR závazek na vybudování a rekonstrukci čistíren odpadních vod ve více než 500 lokalitách.

Z dalších nákladů tvoří významnou část náklady na přímý materiál (poplatky za nákup surové vody, náklady na elektrickou energii, chemikálie atd.). U kanalizací jsou to poplatky za vypouštění odpadních vod a nemalou položku tvoří i služby. Cenu zatěžuje i DPH, které od 1. ledna 2008 vzrostlo z 5% na 9%.

$\text{Cena vody} = \text{oprávněné náklady} + \text{přiměřený zisk} + \text{DPH (9\%)}$

Cena vody je cenou věcně usměrňovanou a je určována podle pravidel stanovených v Cenovém věstníku Ministerstva financí ČR.

Pražské vodovody a kanalizace a. s. (PVK) se musí při stanovování výše vodného a stočného tímto Cenovým věstníkem řídit, tzn. že si může započítat v kalkulaci ceny jen oprávněné náklady a přiměřený zisk. PVK pouze cenu navrhuje a než je její výše projednána v zastupitelstvu hlavního města, musí projít schválením v Pražské vodohospodářské

společnosti, a. s. (PVS). Po vzájemné domluvě mezi PVK a PVS novou cenu schvalují jak představenstva, tak i dozorčí rady PVK a PVS. V konečné fázi cenu schvaluje Rada hlavního města Prahy. Pokud s ní nesouhlasí, návrh vrátí zpět PVK a dojde k novým jednáním.

Vývoj vodného a stočného v Praze

	Období	Cena vody za m ³ (v Kč, včetně DPH)		
		Vodné	Stočné	Celkem
Domácnosti	- 31.12.1990	0,60	0,20	0,80
	1.1.1991 - 1.8.1992	1,50	1,50	3,00
	1.9.1992 - 14.5.1993	5,00	4,00	9,00
	15.5.1993-31.1.1994	7,10	5,40	12,50
	1.2.1994 - 31.1.1995	8,40	6,60	15,00
	1.2.1995 -31.1.1996	9,20	7,10	16,30
	1.2.1996-31.12.1996	10,61	7,96	18,57
	1.1.1997 -31.12.1997	12,18	9,49	21,67
Ostatní	- 31.12.1990	3,70	2,35	6,05
	1.1.1991 - 30.6.1992	4,50	3,50	8,00
	1.7.1992 - 30.12.1992	6,00	4,50	10,50
	1.1.1993 - 31.1.1993	6,30	4,73	11,03
	1.2.1993 - 14.5.1993	8,40	6,00	14,40
	15.5.1993 - 31.1.1994	9,60	6,00	15,60
	1.2.1994 - 31.1.1995	12,20	7,60	19,80
	1.2.1995 - 31.1.1996	13,35	8,23	21,58
	1.2.1996 - 31.12.1996	14,18	9,14	23,32
	1.1.1997 - 31.12.1997	14,18	10,30	24,48
	1.1.1998 - 31.1.1999	14,62	11,57	26,19
	1.2.1999 - 31.12.1999	16,81	13,14	29,95
	1.1.2000 - 31.12.2000	18,64	13,99	32,63
	1.1.2001 - 21.12.2001	19,77	15,33	35,10
Od roku 1998 sjednoceno	1.1.2002 - 31.12.2002	20,65	17,12	37,77
	1.1.2003 - 31.12.2003	20,72	17,85	38,57
	1.1.2004 - 31.12.2004	21,95	19,48	41,43
	1.1.2005 - 31.12.2005	22,79	19,96	42,75
	1.1.2006 - 31.12.2006	23,51	20,85	44,36
	1.1.2007 - 31.12.2007	26,74	22,93	49,67
	1.1.2008 - 31.1.2008	27,76	23,81	51,57
	1.2.2008 - 31.12.2008	28,54	24,47	53,01

Porovnání plánované kalkulace ceny vodného se skutečností za rok 2008

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	7,41	7,44
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	3,10	3,14
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	1,56	1,69
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	3,56	3,96
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	2,05	2,07
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	4,65	4,23
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,47	0,36
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,09	0,06
Celkové náklady		22,90	22,95
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	3,28	3,23
Celkem (bez DPH)		26,18	26,18
DPH (9%)		2,36	2,36
Vodné (včetně DPH)		28,54	28,54

Porovnání plánované kalkulace ceny stočného se skutečností za rok 2008

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	8,17	8,07
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	0,15	0,14
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	1,96	1,90
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	4,16	4,22
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	1,46	1,43
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	3,29	3,45
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,32	0,18
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,07	0,04
Celkové náklady		19,57	19,43
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	2,88	3,02
Celkem (bez DPH)		22,45	22,45
DPH (9%)		2,02	2,02
Stočné (včetně DPH)		24,47	24,47

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 1

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	0,79	0,83
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	2,40	2,56
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	0,38	0,45
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,28	0,33
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,20	0,23
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,00	0,21
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,00	0,00
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,00	0,00
Celkové náklady		4,05	4,62
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,40	-0,17
Celkem		4,45	4,45
DPH (9%)		0,40	0,40
Vodné (včetně DPH)		4,85	4,85

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 2

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	1,14	1,20
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	2,45	2,61
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	0,40	0,47
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,31	0,42
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,22	0,26
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,00	0,21
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,00	0,00

Integrovaný vodohospodářský management v ochranných pásmech vodního zdroje Želivka

ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,00	0,00
Celkové náklady		4,52	5,18
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,45	-0,21
Celkem		4,97	4,97
DPH (9%)		0,45	0,45
Vodné (včetně DPH)		5,42	5,42

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 3

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	1,24	1,30
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	2,52	2,69
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	0,42	0,48
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,35	0,49
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,26	0,31
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,00	0,24
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,00	0,00
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,00	0,00
Celkové náklady		4,81	5,53
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,48	-0,24
Celkem		5,29	5,29
DPH (9%)		0,48	0,48
Vodné (včetně DPH)		5,77	5,77

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 4

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	0,41	0,42
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	2,00	1,99
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	0,38	0,42
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,92	1,08
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,80	0,84
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,45	1,34
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,02	0,01
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,00	0,00
Celkové náklady		4,99	6,11
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,50	-0,62
Celkem		5,49	5,49
DPH (9%)		0,49	0,49
Vodné (včetně DPH)		5,98	5,98

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 5

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	2,09	1,84
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do	2,43	2,40

Integrovaný vodohospodářský management v ochranných pásmech vodního zdroje Želivka

	Vltavy		
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	1,39	1,46
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,71	0,83
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,58	0,62
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,28	1,10
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,02	0,01
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,00	0,00
Celkové náklady		7,50	8,26
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,75	-0,01
Celkem		8,25	8,25
DPH (9%)		0,74	0,74
Vodné (včetně DPH)		8,99	8,99

Porovnání plánované kalkulace ceny vody předané se skutečností za rok 2008 - pásmo č. 6

Kalkulační položka	Vysvětlení	plán (podíl v Kč)	skutečnost (podíl v Kč)
nájemné inframajetku	platba za podnájem vodohospodářských zařízení a infrastruktury od PVS	2,35	2,40
poplatky státu	platby za surovou vodu, poplatky za vypouštění odpadní vody do Vltavy	2,40	2,51
přímé náklady	např.: chemikálie, materiál, energie, palivo, pohonné hmoty	0,79	0,85
režijní náklady	např.: pojištění, daň z nemovitostí, silniční daň, platby za služby	0,84	1,00
osobní náklady	mzdy a sociální náklady	0,56	0,60
opravy	opravy vodohospodářských zařízení a infrastruktury	0,59	0,98
odpisy	odpisy hmotného investičního majetku	0,07	0,05
ostatní náklady	ostatní provozní a finanční náklady	0,01	0,01
Celkové náklady		7,61	8,39
kalkulační zisk	tzv. přiměřený zisk, jehož výše se stanovuje podle pravidel daných Cenovým věstníkem	0,76	-0,02
Celkem		8,37	8,37
DPH (9%)		0,75	0,75
Vodné (včetně DPH)		9,12	9,12

II. Obecná část

II.1 Ekonomický a socioekonomický význam užívání vody dle POP DV

Hodnocení se zaměřuje na významné sektory hospodářství, které svojí činností vyvolávají významné vlivy na vody a tím negativně ovlivňují jejich stav anebo těží z dobrého stavu.

Voda je pro zásobování a jiné užívání v oblasti povodí Dolní Vltavy odebrána ze 83,7% z vod povrchových a 16,3 z vod podzemních. V oblasti žije 80,9 % obyvatel v městských a 19,1 % ve venkovských oblastech.

Největší podíl odběru vody i vypouštění je realizován v sektoru vodovodů a kanalizací, průmyslu a energetice. V sektoru zemědělství nejsou téměř žádné odběry a minimální vypouštění odpadních vod.

Tabulka č. 13 - Souvislost technických, ekonomických a socioekonomických dat

Sektor užívání vody	Významné vlivy		Ekonomická data			Ekonomická a socioekonomická data	
	Odběry vody (mil.m ³ /rok)	Vypouštění vody (mil.m ³ /rok)	Hrubá produkce (mil. Kč/rok)	Platby za užívání vod (mil. Kč/rok)	Podíl plateb k hrubé produkci (tržbám) (%)	Počet zaměstnanců v oblasti povodí ¹ (%)	Podíl na zaměstnanosti v oblasti povodí (%)
Domácnosti	76,8	111,7 ²	5 859,5 ³	165,6	2,8	2 950 ⁴	0,4
Zemědělství	5,2	3,15	19 193	5,8	0,03	18 233	2,24
Průmysl	97,21	96,5	479 007	161,7	0,03	124 433	15,2
Energetika bez hydroenergetiky	2,86	2,66	1 745	6,1	0,3	8 500	1,05
Hydroenergetika	-	-	140,1 ²	0	0	240	0,03

¹ V oblasti povodí celkem 812 067 zaměstnanců

² Zahmuto i odvádění srážkových vod

³ Uvedeny tržby za VHS v sektoru VaK pro domácnosti, resp. prodej elektrické energie

⁴ Pracovníci zajišťující dodávky vody a odvádění odpadních vod pro domácnosti

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část

Nejvýznamnější platby za užívání vod produkuje průmysl (60,5%) a dále obyvatelé v domácnostech formou vodného a stočného (30,5%), které zahrnuje mj. též platby za správu vodních toků a správu povodí. Významné jsou též poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a poplatky za znečištění odpadních vod v sektoru vodovodů a kanalizací a průmyslu.

Tabulka č. 14 - Významnost dopadů významných vlivů na složky chemického a ekologického stavu

Významný vliv	Složky chemického stavu			Složky ekologického stavu		
Sektor užívání vody	voda	sediment	biota	biologické	fyz.-chemické	morfologické
Vypouštění odpadních vod do vod povrchových						
Domácnosti	• •	•	•	• •	• •	-
Zemědělství	•	-	•	•	•	-
Průmysl	• • •	• •	• •	• • •	• •	-
Energetika	-	-	•	•	•	-
Hydroenergetika	-	-	-	•	-	-
Odběry povrchové vody						
Domácnosti	-	-	-	•	•	•
Zemědělství	-	-	-	-	-	•
Průmysl	-	-	-	-	•	•
Energetika	-	-	-	•	•	• •
Hydroenergetika	-	-	-	•	-	•
Povodňová ochrana	-	-	-	•	-	• • •

Legenda: • označuje významnost dopadů příslušného užívání vody na danou složku dobrého stavu vod, s vyšším počtem • významnost vzrůstá
- příslušné užívání vody bez dopadu na danou složku dobrého stavu vod.

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 17 - 18

II.2 Prognóza trendu objemu, cen a nákladů

F.2. Prognóza trendu objemu, cen a nákladů spojených s užíváním vod a vodohospodářskými službami

Základním podkladem ke zpracování prognózy trendu objemu, cen a nákladů spojených s užíváním vod a vodohospodářskými službami je aktualizovaná „Prognóza trendu vývoje klíčových hnacích sil na národní úrovni“ [O88] a „Koncepte a strategie rozvoje hospodářských sektorů s významným vlivem na vodu“.

Tyto podklady byly upraveny na základě aktualizovaného „Základního scénáře vývoje nakládání s vodami, užívání vod a vlivů na vody do roku 2015“ (MZe 2006) [O32] a jsou uvedeny v příloze č. 1 a v příloze č. 2.

Do dále uvedených předpokládaných hodnot vodného a stočného i ceny povrchové vody v roce 2015 je zohledněn i vliv nákladů opatření, která budou realizována do roku 2015.

ad a) Trendy nárůstu vodného a stočného v pravděpodobné variantě dokladuje tabulka č. 23.

Tabulka č. 23 - Trendy nárůstu vodného a stočného

	2005	2010	2015
Průměrné vodné a stočné (v Kč/m ³)	44,21	57,47	70,74
Nárůst v %	0	30	60

Tento nárůst je odůvodněn těmito faktory:

- od r. 2008 je zvýšena sazba DPH z 5 na 9 %,
- předpokládá se, že každý rok se vodné a stočné zvyšuje o inflaci (výše inflace viz základní scénář),
- v důsledku financování nových investic s podporou fondů EU, zejména od r. 2009 do r. 2015, se zvýší jak provozní, tak i investiční náklady (v průměru o 3 % za rok).

Maximální varianta (nárůst o 80 %) by byla odůvodněna zejména v případě další změny sazby DPH nebo snížením pravděpodobných finančních podpor staveb kanalizací a ČOV (např. v důsledku vyjednaných „Podmínek přijatelnosti“ v rámci OPŽP [O42]).

Minimální varianta (nárůst o 35 %) připadá v úvahu při pomalejším vývoji inflace a v případě realizace nižšího objemu nových investic.

ad b) Trendy nárůstu cen povrchové vody dokladuje tabulka č. 24.

Tabulka č. 24 - Trendy nárůstu cen povrchové vody

	2005	2010	2015
Průměrná cena POV (Kč/m ³)	2,00	2,60	3,20
Nárůst v %	0	30	60

Tento trend je odůvodněn těmito faktory:

- předpokládá se, že každý rok se cena POV zvyšuje o inflaci (výše inflace viz základní scénář [O32]),
- v důsledku financování nových investic s podporou fondů EU (OPŽP), zejména od r. 2009 do r. 2015, se zvýší jak provozní, tak i investiční náklady v průměru o 1 až 2 % za rok (podrobněji viz kapitola F.3.).

Poznámka: Předpokládá se, že roční výdaje na investice financované z Programu prevence před povodněmi se od r. 2005 výrazně nezvýší.

Maximální varianta (nárůst o 90 %) by byla odůvodněna zejména v případě:

- zvýšení rozsahu investic, zejména charakteru prevence před povodněmi, optimalizace vodního režimu v krajině (zejména revitalizace) a odstraňování povodňových škod (v případě nové povodně),
- zvýšení provozních nákladů v důsledku odstraňování povodňových škod případně nové povodně,
- významného snížení odběru povrchové vody.

Minimální varianty by bylo možné dosáhnout v případě, kdyby státní rozpočet (případně SFŽP) kryl vyšším procentem náklady, které dosud hradí správce povodí Povodí Vltavy, státní podnik z vlastních zdrojů, a to na opatření charakteru prevence před povodněmi, optimalizace vodního režimu krajiny a odstraňování povodňových škod.

Mírně nižší nárůsty ve všech variantách se očekávají u cen za průtočné chlazení.

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část

F.1.9. Výdaje na opatření ve veřejném zájmu

Stát může podle §102 vodního zákona [L1] poskytnout správcům povodí, České inspekci životního prostředí, správcům vodních toků, vlastníkům vodních děl a pověřeným subjektům (§21 odst. 3 vodního zákona [L1]) i jiným fyzickým a právnickým osobám finanční prostředky k úhradě výdajů na opatření ve veřejném zájmu.

Účely, pro které stát může finanční prostředky poskytnout, jsou fakultativně vyjmenovány v odst. 1 §102 vodního zákona [L1].

II.2.1 Náklady spojené s ochranou před povodněmi

V roce 2005 pokračovaly práce neinvestičního charakteru na odstraňování následků povodní roku 2002 financované vedle vlastních zdrojů Povodí Vltavy, státní podnik a Lesy ČR, státní podnik též z prostředků dotačních programů 229 113 a 229 114 Ministerstva zemědělství.

V roce 2005 byly dále čerpány dotační prostředky z programu 227 824 Ministerstva dopravy ČR „Obnova staveb vodní dopravy po povodni 2002“. Odstraňování škod po povodni 2002 bylo v investiční oblasti ukončeno.

Přehled výdajů spojených s odstraňováním škod z přechodu extrémních povodní v roce 2005 dokladuje tabulka č. 11.

Tabulka č. 11 - Výdaje na odstraňování povodňových škod v roce 2005 (v mil. Kč)

Správce VT	Investiční výdaje	Neinvestiční výdaje
Povodí Vltavy, státní podnik	0	62,024
ZVHS	36,487	5,192
Lesy ČR, státní podnik	2,831	0,792
Celkem	39,318	68,008

Od r. 2002 však byla intenzivně realizována opatření protipovodňové prevence a to v rámci Programu 229 060 - Prevence před povodněmi.

Na úseku investičních opatření bylo v rámci Podprogramu 229 062 – Výstavba a obnova poldrů, nádrží a hrází a dále Podprogramu 229 063 – Zvyšování průtočné kapacity koryt vodních toků, investovány v oblasti povodí Dolní Vltavy finanční prostředky uvedené v tabulce č. 12.

Tabulka č. 12 - Výdaje na opatření protipovodňové prevence (mil. Kč)

Správce VT	2005
Povodí Vltavy, státní podnik	4,486
ZVHS	19,647
Lesy ČR, státní podnik	0
Celkem	24,133

Zdroj: www.pvl.cz ekonomická část, strana 15

II.3 Diskuse k tématu

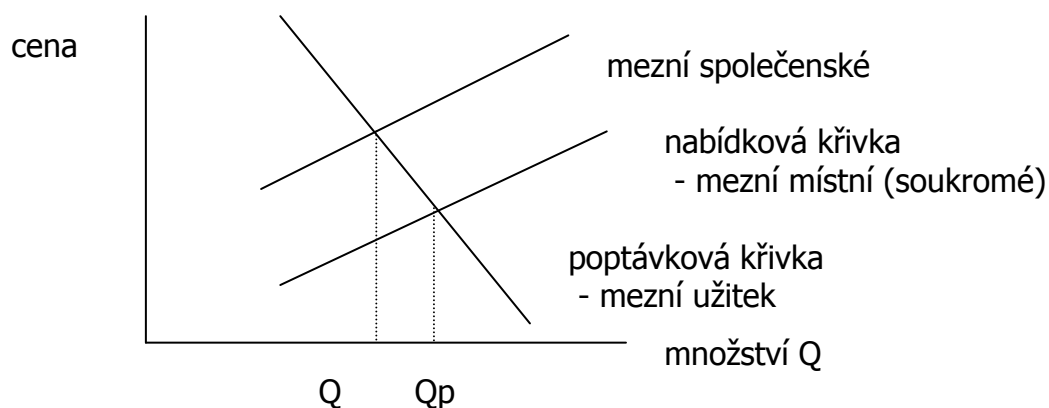
II.3.1 Základní charakteristiky externalit v povodí Želivky

Analytickým rámcem, ve kterém se veřejné statky a externality popisují a hodnotí je neoklasická ekonomie blahobytu (welfare economics) spočívající na Paretovském kritériu optimality. Podle tohoto kritéria je jakákoli změna institucionálně-ekonomického uspořádání žádoucí tehdy, přinese-li zvýšení užitku alespoň jednomu člověku, aniž by jej snížila jinému. Takovou změnou se ekonomický systém posune k vyšší efektivnosti. Existence jevů, které způsobují odchylování systému od dokonalé konkurenční rovnováhy, vede k údajnému „selhání trhu“, protože neregulovaný trh neprodukuje v takovém případě paretsky efektivní výstup. Veřejné statky spolu s externalitami, díky tomu, že jejich cena na neregulovaném trhu neobsahuje jimi vyvolaný externí užitek či náklad, způsobují odchylování od paretsky pojímané optimality a vyžadují vnější paretsky efektivní korekční zásah státu.

Na základě výše uvedených charakteristik můžeme konstatovat, že při neefektivní alokaci zdrojů většinou dochází k existenci externalit. Externalita je přímou vazbou mezi funkcemi užitku a produkčními funkcemi různých ekonomických subjektů, která nevzniká prostřednictvím trhu. Úroveň produkce komodit, které produkují externality bude nadměrná.

Obecný grafický náčrt negativní externality (společenské náklady jsou vyšší nežli soukromé náklady) uvádím v následujícím grafu:

Graf - Existence negativní externality

Vysvětlivky: Qp - množství produkované vody
Qe – efektivní hladina produkce

V současné době existuje negativní externalita na straně spotřebitelů vody na území povodí, protože jsou výrazně omezeni ve své podnikatelské činnosti – ochranné pásmo, omezení zemědělské a průmyslové činnosti, ale platí stejnou cenu. Rozpočty obcí v povodí jsou také velmi omezeny, protože musejí přispívat z vlastních zdrojů na čištění vody (ztrátové hospodaření). Příjmy z prodeje vody nejsou místním příjmem, ale náklady na úpravu vody jsou. Pozitivní externalita existuje na straně spotřebitelů a společností sídlících na území mimo povodí Želivky, avšak odebírajících vodu z tohoto zdroje.

II.3.1.1 Externality (negativní vlivy) zemědělské výroby na kvalitu vody v povodí Želivky

Zemědělské podniky jako uživatelé půdy v povodí svými aktivitami mohou snadno negativně ovlivnit kvalitu vody v povodí vodárenského zdroje, zvláště **vydatnost** vodního zdroje a **jakost a zdravotní nezávadnost** vodního zdroje.

Důsledkem nepříznivých zásahů do hydrologických a hydrogeologických podmínek oběhu vody může být zejména snížení vydatnosti vodního zdroje (snížená retence vody v povodí). Intenzifikace zemědělství v 80tých letech si vyžádala zvýšené používání agrochemikálií v rostlinné výrobě a koncentraci živočišné výroby s produkcí statkových hnojiv. Na konci 90tých let došlo k útlumu produkce a chemikálií.

II.3.1.2 Zemědělské aktivity produkující externalitu

Půda

- meliorace vlhkých luk – snadné vyplavování živin po rozorání, eroze v blízkosti toků
- rozorání luk a mezí i na svazích s cílem získat velké pozemky vhodné pro využívání zemědělské mechanizace - usnadňuje erozi a vyplavování živin a poškozují biodiversitu

Agrotechnika - management

- těžké mechanismy a vysoký počet operací-přejezdů utužuje (zhuťňuje podbrázdí) a poškozují strukturu půdy, půda je pak silně ohrožena erozí a její biologická funkce je ohrožena (poměr vody a vzduchu, změny pH, půdní mikroflora), eroze zanáší toky a nádrže, což má další negativní vliv na kvalitu vody, fosfor v půdě navíc podporuje eutrofizaci vody
- nevhodný způsob obdělávání - eroze na svazích, vyplavení hnojiv a pesticidů
- nevhodné širokořádkové plodiny – eroze na svazích v povodí
- pohonné hmoty a mazadla používaná v podnicích znamenají potenciální riziko znečištění
- skladování látek (průmyslových hnojiv, chemických přípravků používaných na ochranu rostlin a v lesnictví) – riziko přímého znečištění vodotečí
- aplikace hnojiv a pesticidů (nevhodný druh, doba aplikace, dávka)
- produkce a manipulace se statkovými hnojivy (výstavby hnojišť a jímek), doba aplikace organických hnojiv a dále výroba siláže a její uskladnění

Špatné či nadměrné používání agrochemikálií či organických hnojiv může způsobit znečištění vody mikrobiálními, toxickými látkami, látkami ovlivňujícími senzorické vlastnosti vody, nadměrným přísunem biogenních látek a látkami jinak škodlivými.

II.3.2 Modely řešení negativních externalit

Tržní mechanismus v sobě obsahuje jen velmi málo účinných nástrojů, které by působily proti nadměrnému rozsahu externalit.

Externality se dají v určitých případech vyřešit samotnou tržní regulací (soukromé řešení externalit), která může dospět k řešení a internalizaci externality těmito způsoby:

- vhodným uspořádáním majetkových (vlastnických) práv
- vhodnou strukturou ekonomických jednotek - zároveň producent i spotřebitel
- vzájemnou dohodou (Coasův teorém) – domluvená opatření náprav a kompenzací
- prostřednictvím společenských (morálních) sankcí.

Tržní mechanismus však nepočítá s existencí veřejných statků, které jsou jedním z důvodů pro státní intervence v řešení externalit. Výhodou účasti státu v tomto procesu jsou úspory transakčních nákladů – s každým novým typem externality nemusí vznikat nová organizace, avšak nevýhodou je, že politický mechanismus je objektem manipulace ze strany různých zájmových skupin.

Veřejné řešení externalit (dle ekonomické teorie):

- ukládání pokut
- dotování výdajů na snížení negativních externalit
- vydávání regulačních předpisů a nařízení ve smyslu zákazu negativních externalit
- definování souboru majetkových práv k potlačení negativních externalit

Varianty řešení v povodí Želivky:

- I. úprava legislativního rámce
- II. úprava daňového systému
- III. tvorba fondu, z jehož prostředků bude pokryto ztrátové hospodaření organizací a obcí způsobené újmou z existence vzácných vodních zdrojů

III. Přílohy

III.1 Legislativa

L1 – zákon č. 254/2001 o vodách (vodní zákon)

L3 – zákon o vodovodech a kanalizacích

L47 – zákon č. 256/1990 o cenách

III.1.1 § 8 vodního zákona

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

(1) Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (dále jen "povolení k nakládání s vodami") je třeba a) jde-li o povrchové vody a nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi

- 1. k jejich odběru,*
- 2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,*
- 3. k využívání jejich energetického potenciálu,*
- 4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,*
- 5. k jinému nakládání s nimi,*

b) jde-li o podzemní vody

- 1. k jejich odběru,*
- 2. k jejich akumulaci,*
- 3. k jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny,*
- 4. k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou,*
- 5. k jinému nakládání s nimi,*

c) k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních,

d) k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie,

e) k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových.

(2) Povolení k nakládání s vodami se vydává fyzickým nebo právnickým osobám k jejich žádosti. Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami podle odstavce 1 nebo podle předchozích předpisů (dále jen "oprávněný") je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení.

(3) Povolení k nakládání s vodami není třeba

- a) k čerpacím pokusům při provádění hydrogeologického průzkumu nebo při průzkumu vydatnosti zdrojů podzemních vod, pokud mají trvat méně než 14 dnů a odběr vody v této době nepřekročí 1 l/s,*
- b) k odběrům povrchových a podzemních vod pro zjišťování a hodnocení stavu těchto vod (§ 21),*
- c) k jednorázovému odběru povrchových nebo podzemních vod v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách,*
- d) k nakládání s povrchovými vodami při cvičení a zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, Policie České republiky nebo ozbrojených sil České republiky; toto nakládání musí být při cvičení předem projednáno s vodoprávním úřadem*